Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

NĂM THỨ MƯỜI SÁU — SỐ THỨ 3270

MỖI SỐ : 0$04

NGÀY THỨ TƯ 15 FÉVRIER 1928

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 7846

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao-Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	8$00	4$00	2$00	1$00
Ngoại-quốc.	9.00	4.50	2.25	
Các làng và các công-sở. .	14.00	7.00	3.50	
	10.00	5.00	2.50	

Hơn mua báo cả kỳ từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
○ *Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước*

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : V. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Người Hà-thành với đất Hà-thành

Ta thường đọc những văn du-ký của các nhà du-lịch, thấy kể cái quang-cảnh ở những nơi phồn hoa đô-hội như Thượng-hải, Bắc-kinh nước Tàu, Hoành-tâo, Đông-kinh nước Nhật, Nữu-ước nước Mỹ, Luân-đôn nước Anh v. v. về đường chính-trị, về đường văn-học mỹ-nghệ, thiếu gì cái khiến cho ta phải tưởng mến khen ngợi, ao ước muốn đến được ngay; nhưng nói đến những cái cách ăn chơi, xa-xỉ, cái thói tranh cạnh nông nàn, lại thiếu gì cái khiến cho ta đáng chán đáng buồn, muốn tránh cho khỏi ghê, xa cho khỏi nhớp. Ở Hà-thành ta bây giờ cũng đã thấy có cái quang-cảnh như thế.

Đất Hà-thành từ đời Lý đóng đô, đặt tên là thành Thăng-long, rồi đến đời Trần, đời Lê, là một chỗ cơ-đồ nước Nam-Việt gần một ngàn năm nay; những danh nhân tài-tử xuất-sản ở đấy; triều đình xã hội gây dựng nên ở đấy; danh thắng cổ-tích lưu truyền lại ở đấy; đứng dưới cột cờ mà vốt xe hòn gạch ở góc thành hoàng, còn phảng-phất như có hơi xót thương thừa của các bậc thánh quân hiền tướng, nghĩa sĩ trung thần ở trong tiếng chim kêu, trong làn gió thổi. Ấy nói về lịch-sử, thì cái quang-cảnh Hà-thành đủ khiến cho người ta xúc động được cái cảm tình bảo tồn quốc-túy, hồi dưỡng quốc-hồn, ít chỗ nào có được cái hay như thế. Từ lúc đất Hà thành lại là nơi thủ phủ cả Đông-pháp, cái then chốt chính-trị toàn-quốc ở đấy, cái lò đúc những người tài trí giỏi, những tay giàu có lớn ở đấy; những tư-tưởng mới, những học thuyết hay, những tin tức xa gần trong nước ngoài nước đều tổng hội tại đấy mà ban bố đi tự đấy; hàng hóa sản-vật ở các ngọn sông trên về, ở các đường xe hỏa tới, đều lấy đấy làm một cái cống sức tiết rất to; nào quán đồ thơ, nào viện khảo cổ, nào các trường học, nào các nhà báo, nào các hội công, nào các xưởng thợ to, nào các hiệu buôn lớn, năm mươi mười sắc, trăm khéo ngìn khôn, xúm cả lại mà tô điểm cái mặt mày cũ non Nùng sông Nhị; nhà chính-trị phải lấy đấy làm nơi vận-động; nhà văn-học phải lấy đấy làm nơi khảo cứu; nhà ngôn-luận khải lấy đấy làm nơi tri-sinh; nhà mỹ thuật phải lấy đấy làm nơi đấu-mỹ; cho đến nhà công thương cũng phải lấy đấy làm nơi doanh nghiệp; nhà mỹ-nghệ cũng phải lấy đấy làm nơi cạnh xảo. Ấy nói về hiện lại, thì cái quang-cảnh Hà-thành lại đủ khiến cho người ta cổ-võ được cái tinh-thần dũng vãng tiến thủ phấn phát hữu-vi, cũng không chỗ nào có được cái hay như thế.

Song, người ta đã có câu: mê đay nào cũng có mặt trái. Cái mặt phải của đất Hà-thành thì như trên đã kể, còn cái mặt trái của nó thì sao? Ôi! xét về cái mặt phải của đất Hà-thành, khiến cho người ta phải tưởng mến khen ngợi bao nhiêu, thì xét về cái mặt trái của đất Hà-thành, cũng lại khiến cho người ta đáng buồn đáng chán bấy nhiêu. Nào hát xướng, nào bạc bài nào rượu chè, nào đĩ bợm, chôn sống biết bao nhiêu là trai lành gái tốt chỉ những đài-các giả; phong lưu mượn, chim đắm vào trong bể khổ bến mê; lại còn gấm vóc ngọc ngà, lâu-đài xe ngựa nay mốt này, mai một khác, nay một kiểu này mới; mai một cách kia sang, toàn là cái bả dâm-đật kiêu xa, dử người vào bẫy; cái văn-minh về vật-chất càng tiến, thì cái văn-minh về tinh-thần càng suy, cái thế-lực kim tiền càng ngày càng mạnh, làm cho đạo đức đến suy-đồi, trật-tự đến điên đảo, gia-đình mất cả hạnh phúc, xã-hội mất cả hòa-bình. Biết bao nhiêu là con bỏ bố, anh bỏ em, gái phụ chồng, trai phụ vợ, kẻ lừa thầy phản bạn, tuồng vô nghĩa bất nhân, bị cuốn cả vào trong ngọn sóng đồi phong mà trôi nổi chưa biết đến đâu là bờ bến. Ác thay là cái đất Hà-thành! Nguy thay cho người ở đất Hà-thành!

Đã đành rằng người đở thì ở đâu cũng đở, người hay thì ở đâu cũng hay. Ông Khổng-tử nói: duy bậc thượng-tri cùng bậc hạ-ngu không hề khi nào thay tính đổi nết; nhưng ở đời đã được mấy người thật là thượng tri, mà cũng có mấy kẻ thật là hạ ngu; phần nhiều là những người tư-chất trung thường, ở đâu hóa đấy, gần đèn thì rạng, gần mực thì đen; mà thói thường người ta hóa theo cái hay thì khó, hóa theo cái dở thì vẫn dễ hơn; tố-tâm bạch-ngọc, gây mãi chưa được một đò, mà cỏ gấu rau sam chẳng mấy nỗi đã thành chôm thành bụi; trong xã-hội có những cái tập-quán ác, khác nào như trong địa-phương có bệnh truyền nhiễm, ai hít phải cái không-khí ấy thì cảm thụ ngay. Tỷ dụ một con thuyền ở giữa dòng sông những trận gió ngông cuồng phóng đãng mà giữ được khỏi dâm-tăng xa-hoang, đóng một vai tuồng ở trong sân khấu, những mặt hề qui-quyệt gian tham mà giữ được toàn trung-tín liêm-xỉ, nghĩ thật là khó thay.

T.

Vô-tuyến-điện

Ngày 11 Février 1928

Nước Pháp

Bản giao ước của Pháp với Thụy-sĩ Nghị-viện đã tiếp được bản giao-ước của Pháp với Thụy-sĩ.

Hội thể thao

Hội đồng các quan thượng-thư đã cử bà-tước Clary vào chức tổng ký-viên về các cuộc chơi về hội thể-thao lần thứ chín.

Giấy khen phi công Corbu

Quan báo có đăng giấy khen về quốc dân của phi-công Corbu ngày 2 septembre hay đi New York, rồi lại phải trở lại, và ngày 2 septembre 1927 bị hạ. Phi-công bay được cả thảy 2.000 giờ.

Thời tiết

Ở miền đông bắc nước Pháp có giá băng đữ dội.

Cái phong trào biệt lập ở Alsace

Các báo ở Alsace đăng các tin về cuộc vận-động độc lập, thì rõ ràng chánh-phủ Moscou có can thiệp vào việc ấy.

Nước Anh

Nghề chế tư giả

Số tư giả xuất sản ở Anh trong năm 1927 là 39,500 livres; số tiền thu trong tam cá nguyệt thứ nhất vì năm 1927 là 6,600,000 livres, tính ra hơn số tiền thu vì tam cá nguyệt thứ nhì là 9,200,000 livres.

Nước Đức

Bản luật về việc học

Trong một bức thư của quan giám quốc Hindenbourg gửi cho M. Marx nói về việc cần đăng không hợp ý nhau về bản luật về việc học, không kể vì việc ấy sẽ phải hãi nghị-viện có khuyến quan thủ-tướng nên hết sức trù tính cho khỏi xảy ra cự khẳng hoảng, hại cho quốc dân nước Đức. Quan Giám-quốc khuyên các phái đảng nên hòa sự phân-tranh nhau cho đến khi xét xong các vấn đề trong chương-trình, như bản luật về sự tổn hại chiến-tranh, việc trợ cứu cho nông-phố và việc sửa lương hộ luật.

Ban hội-đồng của các phái-đảng về cánh chánh-phủ đã bàn về bản luật việc học. Quan thượng-thư có đệ trình mấy khuyến mới, các đảng xét xem làm sao. Ngày thứ hai này hội đồng lại làm việc.

Các hội bảo hộ nữ quyền

Ở Berlin có tin rằng hội liên hiệp các hội nữ quyền nước Đức, số hội-viên là 1.500,000 người, có gửi ra cho hội-đồng quản trị các đảng dân-chủ thứ dân, và quốc-dân một cái sớ 83 vị phụ nữ sẵn lòng ứng cử trong vụ bầu cử nay mai.

Việc giao tế với Hoa kỳ

Chánh-phủ Washington sẽ bàn với chánh-phủ Đức lập một bản giao-ước trọng tài giống như bản giao-ước kỳ với nước Pháp.

Nước Ý

Một cuộc thám hiểm bắc cực

Đại-tướng Nobile dự bị một cuộc bay mới bằng khí-cầu ở miền bắc-cực. Đến tháng avril khởi-hành ở nước Ý.

Hoa-kỳ

Việc tài chánh

Ở New York có tin rằng trong mấy tuần lễ mới rồi ngoại quốc phát hành nhiều trái khoán mỗi tuần lễ có tới 10 triệu dollars. Có tin rằng nay mai một hội liên hiệp ngân hàng do M. Perpont Morgan chủ trương sẽ phát hành 50 triệu dollars rất phiền 5% cho Ú-đại-lợi.

Các phi công Costes và Lebrix

Quan tổng-thống Coolidge có đặt tiệc khoản đãi các phi-công Costes và Lebrix với quan đại sứ Claudel, và đại-tướng Pershing. Khi các phi công đến nguyên lên nghị-viện, được nghị-viện nhiệt thành hoan hô.

Một đường hàng không

M. Hoower công bố rằng trong ba tháng nữa sẽ có một đường khí cầu từ Hoa-kỳ đến Anh.

Việc bầu cử tổng thống

Nguyên lão nghị-viện phân đối việc bàn đến bản dự-án luật pháp định cho phép một quan tổng thống lưu chức ba hạn.

Nước Tchécoslovaquie

Ở Prague có tin rằng 50 000 người thợ mỏ ở miền tây-bắc đất Bohême sông bỗ đình-công vì cái vấn-đề tiền-công.

Hang-gia-lị

Một việc âm mưu về đường chính trị

Sở cảnh sát có bắt ở Bucarest bốn người bị can về việc mưu quấy rối chính-trị. Trong số ấy có một người làm báo tên là Bela Landor. Trong năm 1925 Landor có một cái chức vụ lớn trong các cơ quan công-sản. Khi Landor bị bắt, thì mới có Hang-gia-lị mà đòng giấy thông-hành giả.

Nhật-bản

Việc giao tế với Nga

Chánh-phủ đã ha lệnh cho M. Tanaka, đại sứ ở Moscou bắt đầu điều đình để ổn-định bản giao-ước Nhật-Nga và các nơi đình cả ở Tây-bá-lợi-á.

Mỏ dầu mỏ

Chánh-phủ Nga có ở một ban hội-đồng riêng ở tỉnh duyên-hải Vladivostok để để ưu khám lại miền thuộc về sông Yabon. Ở chỗ cánh đồng hồa xa về sông Ussouri, có tìm thấy một cái mỏ dầu mới. Mỏ ấy đã tìm thấy trong năm 1917, nhưng sau lại quên mất đi.

A. R I. P.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi muốn mở một xưởng làm xà-phòng ở trong thành-phố thì thể-lệ phải thế nào xin quí báo chỉ bảo cho. Chỉ lấy mồn bài không thôi, hay là có phải xin phép đâu không?

LỜI ĐÁP. — Nghị định quan Thống-sứ Bắc kỳ ngày 21 octobre 1912 như sau này: « Không có một xưởng công nghệ nào có tiếng là nguy hiểm, là độc hay là bất tiện mà được lập ra không có giấy phép riêng của quan chức có quyền cấp cho, sau khi đã điều tra về sự tiện hay bất tiện.

Các xưởng có tiếng là nguy hiểm, là độc hay bất tiện chia làm ba hạng là:

Hạng thứ nhất là kể các xưởng nguy hiểm đến sự yên ổn của công-chúng và cần phải làm xa nhà ở.

Hạng thứ hai là kể các xưởng, các nhà máy bất tiện phải xa nhà cũng được, nhưng cần phải xét cho đích thực rằng những việc làm trong các xưởng ấy không có ngăn trở hoặc thiệt hại gì đến các nhà lân ở đông thì mới cho phép mở.

Hạng thứ ba là kể các nhà phải để sự tuần-sảnh trông nom.

Các xưởng xà-phòng, theo như nghị-định quan Thống-sứ ngày 28 décembre 1926 thì thuộc về các hạng thứ ba ấy, là vì cái mùi nó hơi lên có thể làm khó chịu cho người ta.

Vậy muốn mở một xưởng làm xà-phòng lại Bắc kỳ, thì phải xin phép quan Đốc-lý thành-phố hay quan Công-sứ ở nơi mình muốn dựng xưởng ấy.

Quan cai trị đến hai sẽ cho điều tra về việc tiện hay bất tiện, rồi làm nghị-định cho phép, và nghị-định ấy phải do quan Thống-sứ duyệt y.

Ph. h-L.

Mấy câu hỏi về việc làm tự-điển

Hội đồng làm tự-điển ở hội « Khai-trí » có nhờ bản-quán đăng mấy câu hỏi sau này lên báo để cầu vấn cùng hải nội chư quân tử. Xin các ngài ai biết rõ thì định nghĩa giùm mà gửi lại bản báo cho, rất lấy làm cảm tạ.

Những tiếng hỏi

Cỏi là gì? Tđ: Chỉ giàu chỉ đội nên hoa, tôi con nhà khó tôi tha nên cười.

Cơm là gì? Tđ: Chuẩn chuẩn cơm, khử cơm, tam cơm. Còn những tiếng gì thuộc về tiếng này?

Đèn cù là đèn gì?

Chân cù là chân gì?

Các tin lạ trong thế-giới

Một người đánh bạc đến mất cả áo quần mà ở trần

Mấy tháng trước đây, ở thành Varsovie trong một đêm gió rét như cắt, hai người lính cảnh sát đi tuần thấy một người trần trùng trục chạy lăng băng ngoài phố, nghĩ là một đứa điên, bèn bắt đề vào một cái xe đem đến sở cảnh sát. Sở cảnh sát cho anh ta một cái quần để mặc, và cho uống một cốc cà phê nóng rồi mới lấy cung, thì anh ta khai:

Tôi đến chơi nhà anh em, người ta rủ đánh bạc, phải lúc sơn đen thua hết cả tiền, sau tôi đánh đến đồng-hồ, đến mũ, đến giầy, đến áo ngoài, rồi đến áo trong cũng bị thua hết, khi tôi bị bắt, là tôi chạy về nhà để lấy quần áo mặc, và lấy tiền để đánh lỡ thế tôi có đến đây »

Một người đàn bà chửa bị chôn sống để trong quan tài

Ở một xã nhỏ, cách Budapest hai chục kilomètres, có xảy ra một việc rất là ghê gớm. Số là có một người con gái nước Y tên là Luisa Papelle chửa hoang, xin thuốc trà thai của một ông lang giết người nào đó, không biết thuốc nặng thế nào, được ít lâu thì tắt nghỉ. Người nhà đem chôn. Vừa chôn xong, thì quan tòa thấy tin đồn kín khám, bèn hạ lệnh khai quật ngay lên để khám xét. Lúc mở áo quan ra, thì thấy người ấy vẫn sống, thì ra lão nhập quan người ấy mới thiếp đi, chứ chưa chết thật. Bên cạnh người bị chôn lại có một đứa hài nhi mới đẻ cũng đã chết, thì ra sau khi nhập quan người đàn bà ấy tỉnh dậy, rồi lại đẻ ra đứa bé ấy nữa. Người đàn bà ấy lúc bấy giờ đã yếu lắm rồi, về sau cũng chết không sao cứu được nữa.

Văn thơ với các hội bảo hiểm

Các báo ở Đan-mạch có bàn đến một việc giống buồn cười,

Số là nhà văn sĩ Harold Bergsoe có bàn nên đem văn thơ của văn sĩ đọc cho tay nghề trong khi làm việc, để gây cho tay có những tư tưởng cao thượng, và những cảm giác về văn thơ.

M. Stauning, nguyên thủ tướng, lúc ít tuổi có làm nghề cuốn thuốc lá, bàn về việc ấy có nói thợ được cảm sức cái đẹp của văn thơ, tất sẽ cuốn thuốc là được sinh đẹp hơn.

Ông thư ký của hội liên hiệp kỹ-nghệ thì lại cho việc ấy không thể thi hành được, và ông cho là việc nói nhảm chứ chẳng lợi gì.

Các công ty bảo hiểm các sự rủi ro thì nhất định phản đối, cho rằng đem đọc văn thơ cho thợ nghe chỉ tổ làm cho thợ đăng trí, mà sinh ra lắm sự rủi ro, nếu thi hành việc ấy, sẽ làm ty phải tính số tiền bảo hiểm cao hơn bây giờ mới được.

Một lá đơn kiện lì-dị

Mới đây tòa án việc hộ ở quận Seine có được một lá đơn lì-dị như sau này:

« Mme X. xin lì-dị, vì người chồng làm nghề thầy thuốc thực thà quá, nên không kiếm được đồ để chi tiêu theo với thói-tục ngày nay.

« Vì lẽ Mme X. xét ra bây giờ chỉ có nghề buôn là kiếm được rộng đồng tiền, mà người chồng thì nhất-định không chịu bỏ nghề làm thuốc, để lấy một nghề khác để kiếm hơn, thì Mme X không thể ở với chồng được nữa v. v.. »

Đó là dịch nguyên văn trong lá đơn, chẳng biết tòa án có chấp hay không.

Việc Trung-hoa

Cái lệnh giết người của đảng cộng-sản ở Hải-lục-phong

Đảng cộng sản từ khi lập chính-phủ Xô-viết ở Hải-lục-phong, lại càng thi hành cái thủ đoạn quá kích. Mới đây có hạ cái lệnh giết người, kể ra những hạng người sau này: 1. Người mà mất. 2. Người quả chân, 3. Người làm nghề phong thầy, 4. Người làm hòa thượng, 5. Người ăn chay suốt đời, 6. Người làm mối vợ chồng, 7. Người làm các việc kinh kỳ, 8. Người phụ đồng tiền, 9. Người làm nghề đồng cốt, 10. Người ăn thuốc là người quốc, 11. Người đánh bạc, 12 Người uống rượu, 13. Người tộc trưởng, 14. Các người làm nghề xướng ca, 15. Người làm văn kinh mướn, 16. Người bị chứng tê dại, 17. Người thu thuế ruộng, 18. Người nộp thuế ruộng, 19. Người đái nợ, 20. Người giả nợ, 21. Những kẻ phóng đãng chơi không, 22. Những người có công đánh vỡ đồi nhà Mãn-thanh, 23. Những lẽ đi lính ngày trước, 24. Những kẻ mua giai cấp, 25. Những người đại địa chủ, trung địa chủ và tiểu địa chủ, 26. Những người hội trưởng ở dưới quyền chính phủ Xô-viết, nếu có người thân ở vào một hạng nào trong 25 hạng kể trên đó, phải giết ngay đi, nếu che chở thì người hội trưởng ấy sẽ bị giết. Lệnh ấy bạo ra nhân dân trong hạt ấy đều lấy làm sợ lắm.

Ngày 7 février 1928

Cuộc chấp-giám hội-nghị

Cuộc chấp-giám hội-nghị ngày 4 février mở ở Giang-ninh, các ấy-viên phái Vũ-hán và phái Quảng-đông đều chưa có ai đến dự hội cả, coi chừng như hai phái ấy không chịu thừa nhận cuộc đại hội ấy. Tưởng-giới-Thạch giục các Hoàn-y phái Vũ hán, liên hợp với phái Giang-ninh để đánh miền bắc, sau nghe tin quân của Giệp-khai-Kim bị Bạch-sùng-Hy thu mất khi-giới, Tưởng-giới-Thạch nghe tin lấn đem quân đến Giang-ninh, ngăn quân Bạch không được tiến lên, vì vậy Bạch không thể đem quân trở về Giang-tô được.

Lại có cuộc vận-động hòa-binh

Ở Bắc-kinh có tin rằng Lô-nguyên-Hồng cùng sự-giả họ thế đề xướng lên việc mở đại hội cứu quốc ở Thiên-tân, Thượng-hải và Bắc-kinh, yêu-cầu hai phương nam bắc đình chiến, hô hào quốc-dân tán thành cuộc quốc-dân hội-nghị.

Lại có tin rằng Lô-nguyên-Hồng không nhận việc đảng chủ-trương cuộc vận-động hòa binh, nói rằng việc ấy là do Lương-sĩ Gì chủ trì, chứ mình chưa có dự vào cuộc vận-động ấy.

Tin Ngô-bội Phu

Có tin ở Hán-khẩu rằng, các bộ tướng của Dương-Xâm ở Tứ xuyên đã thông điện tuyên-bố phản Dương. Ngô bội-Phù còn ở trong cái hòn phòng giữ của Dương-Xâm, các bộ tướng của Dương đều cổ-động việc bắt Ngô đuổi Dương. Hiện Dương đã

đem quân lại về Vu-ba, tình thế cũng rất là nguy-cấp.

Ngô-bội-Phu có phái đại-biểu là Hiên-Chấn lên Bắc-kinh yết-kiến Trương-tác-Lâm để cầu cứu.

Tổng-tử-Văn kip trù quân phí

Ngày 4 février tài-chính tổng-trưởng của chính-phủ Quốc-dân có điện cho các nhà hải quan hạn từ ngày 15 đến ngày 25 phải đem hai số quân phí đến nộp, nếu thuế không thu được, cũng phải kiếm phương pháp trả cho đủ.

Công-sứ nước Pháp đến Nam-kinh

Sớm ngày 5 février công-sứ Pháp đến Nam-kinh, đến ngay bộ ngoại-giao, trưa hôm ấy chính phủ Quốc-dân có tiệc rất long trọng đự tiệc có cả viên Hành-sự và viên ngoại-trưởng nước Pháp. Lý-liệt-Quân thay mặt chính-phủ Quốc-dân, đọc lời hoan-nghênh, mong rằng viên công-sứ sẽ đem cái tinh-thần thi-chính của chính-phủ Quốc-dân truyền truyền ở các nước Âu-Mỹ cho. Công-sứ Pháp tỏ ý hiểu đồng tình về quân sự và việc cải cách kiến-thiết của chính-phủ Quốc-dân. Sau khi tan tiệc công-sứ Pháp đi chơi lăng vua Minh và lăng ông Tôn-trung-Sơn, rồi đến dự tiệc trà ở Đại-học-viện. Chiều hôm ấy xuống tàu trở về Bắc-kinh.

(*Dịch báo Tân*)

Ngày 13 février 1928

Quân của Phùng-ngọc-Tường khởi nghịch

Bắc kinh. — Có tin đích xác rằng bốn viên tướng trong binh giá của Phùng-ngọc-Tường khởi nghịch. Quân khởi nghịch tiến đến Trịnh-châu, và Lạc-dương. Tin ấy làm cho Bắc-quân rất hăng hái. Bắc quân đem tàu bay phóng pháo vào thành Thái-nguyên-phủ, kinh thành tỉnh Sơn-tây.

Phùng-ngọc-Tường cầu cứu với Nam-kinh.

Thượng hải. — Phùng-ngọc-Tường phải lui binh, vì một nửa binh gia khởi nghịch, mà chiếm lấy xuống khí giới Kungsolon. Chắc rằng một phần lớn quân đội còn lại cũng lại theo nổi quân khởi nghịch.

Quân Bạch-nga ở Sơn-đông

Thượng-hải. — Đốc quân Sơn-đông bắt binh Bạch-nga đuổi đi Mân-châu.

Một nhà ngân hàng của Nga

Thượng-hải. — Chánh phủ Nam-kinh cho phép nhà ngân hàng Nga là *Dalbank* lại mở cửa vì sổ sách buôn với Nga nhiều lắm.

A. R. I. P.

Tin sau cùng.

Đường hàng không từ Londres đến New York

Theo như bản dự án đặt đường khí cầu đã đệ-trình quan tổng-thống Coolidge thì đường khí-cầu ấy do các công ty của Anh và của Hoa kỳ được thu lại một cách bình-đẳng cùng dùng một số khí-cầu bằng nhau, khí-cầu nước nào dùng cờ hiệu nước ấy.

Cuộc bảo cử tổng thống ở Hoakỳ

M. Hoover công-nhiên ứng cử tổng-thống.

Một cuộc bay cầu kỷ

Tại Minneapolis, phi-công Holman bay lộn luôn 10 3 vòng, mãi đến khi hết dầu xăng mới thôi.

A. R. I. P.

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-thường, *A. Dégean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này:

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2 00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2. 00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1. 60
4° THƯƠNG-LUẬT SỐC (Droit commercial) giá. 2. 00

(Tiềnước gửi (1 cân tính người)

Bộ luật này, sẽ có bán tại nhà Pháp-cổ Đông tại hàn-quán.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

12 giờ	18 độ
15 giờ	20 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ	11 $ 10
nhì,	10 50
ba,	9 50
Thóc hạng nhất,	6 00
Ngô	5 50

Giá bạc. Kể từ ngày 14 Février 1928 giá bạc ở kho Nhà nước định là 13 f, 00

Thời giá quốc trái

Ngày 31 Janvier 1928

3 %	hoàn dần	76	50
3 %	hoàn dần	90 f.	85
4 %	vĩnh viễn	1917	73 f. 50
4 %	»	1918	73 f. 00
5 %	»	1920	96 f. 80
5 %	hoàn dần	1920	101 f. 95
6 %	»	1925	105 f. 75

Ngày 13 Février 1928

5 %	Vĩnh-viễn	67 f. 90
5 %	1915-1918	85 f. 50

Việc xét xử tàu « Trentinian » — Ngày 12 février, quan Khâm-sứ Bons xứ Ai-lao, có điện ra như sau này:

Hiện đã cho lặn xuống đáy sông công dọ bờ sông để tìm, mà chưa thấy gì cả. Vẫn còn cho tìm kiếm cho kỹ chăng hết cách mới thôi. Nếu không có điều gì ngăn trở, thì thứ hai này, sau khi dự lang lễ do vị-lãnh mộ Ai-lao làm tại nhà thờ Nongseng xong, thì tôi sẽ ra Hanoi.

Ngược cai-trị. — M. Bu'el, cai-trị hạng nhì, trước công sự ở Nam-kỳ, nay đã tây quyền quan Đông-lý phủ Thống sứ Bắc-kỳ bổ dụng.

M. Passano, phó cai trị hạng nhất, phó-sứ Quảng-yên, nay bổ làm chánh tòa ba, phủ Thống-sứ.

M. Clerc, chủ sự văn-phòng ngoại hạng, hết hạn nghỉ, nay bổ đi Phó-sứ Quảng yên.

M. Regnier, phó cai trị hạng nhì, Phó-sứ Tuyên-quang, nay đổi đi Phó sứ Sơn-tây.

Sở Pháo-thủ Đông-dương. — Quan Đại-tá Texier ở đạo pháo-thủ thuộc-địa, coi đồn binh tại Dego-Saurez và sở Pháo-thủ Madagascar nay được bổ làm quyền chánh sở Pháo-thủ Đông-dương.

Tại trường Bảo-hộ. — Bằng Brevet Elémentaire và bằng Brevet d'Enseignement primaire supérieur của các học-sinh trường Bảo-hộ đỗ kỳ 1re session 1927 vừa rồi, hiện đã bắt đầu phát tại trường ấy.

Vậy ai đã đỗ thì lại ngay mà lĩnh.

Rượu PERNOD thực hiệu PÈRE ET FILS cửa hàng nào cũng có bán.

Xin các ngài nhận kỹ, khỏi nhầm mấy các thứ giả hiệu.

Bán tại sở L'U.C.I.A. Đại lý độc-quyền

PHIM ẢNH TẾU!!! PHIM ẢNH TẾU!!!

Tại rạp **FAMILY** — Cinéma

Phố Hàng Buồm

Từ 1er đến 7 Février 1928

CINÉMA PALACE

NITCHEVO

Hay vô cùng!!!

Từ 1er đến 7 Février 1928

Ngài ho dư?

Vậy nên lập-tức đến hiệu Bào-chế **CHASSAGNE**, *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, vàn vàn, của ngài.

Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc **SIROP NOFAL.**

CÁC NHÀ BÚNG BỐ ÁNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Monin, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Sulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh theo giá rất rẻ.

Viết thư mua hỏi giá.

Tòa Thượng thẩm. — Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này:

Việc M. Dauclat đánh vợ Annam. — Việc M. Dauclat Julien người thiếu-tá bị thua là đánh vợ và áp đảo nhà chánh hương-hội làng sự khi thấy đám làng kéo đến xem sao là chứng-sự, lại lấy súng bắn sẻ thiên (là việc đã đăng rõ-ràng ở một số báo trước rồi) bị Tòa án Trung-trị Hanoi phạt 2 tháng tù án treo và 25 quan thì nay tòa Thượng-thẩm đã hỏi bên bị và nghe lời luật-sư cãi rồi hoãn lại để nghị án.

Đánh lẫn nhau. — Vì chuyện bất bình về sự mua bán ở chợ Haiphong. Cô Trần-thị-Thịnh và cô Trần-thị-Cái cùng với chị em cô Đặng-thị Tỷ cãi nhau và đánh nhau San hai bên cùng kiện lẫn nhau thì tòa án Trung-trị Haiphong xét cho việc cãi nhau là lỗi tại Tại Gái và Thị-Thịnh và phạt Thị-Thịnh 5 quan và Thị Gái 1 ngày tù, và tha cho bên kia. Nay vì Thị Thịnh và Thị Gái chống án, nên tòa Thượng-thẩm xét lại tha cả cho hai người.

Lừa đảo và ăn cắp. — Ngô-văn-Ngọc tức Hồ là *ba-toong* tàu thấy có đoàn tụ với mấy người tên là Thị Trích, sau bắt bàn với nhau mới đến ở chung nhà với một người đàn bà khác, mạo nhận là vợ cả rồi sai người đọa cả đồ đạc của thị Trích đến nhà người đàn-bà ấy, nhận là đồ đạc của mình sắm sửa cả. Hiện thị Trích có giấy chứng nhận là đồ đạc của thị ấy mà Ngô-văn-Ngọc chiếm nhận. Tòa phạt Ngô văn-Ngọc 3 tháng tù vì tội lừa đảo và ăn cắp. Tòa Thượng-thẩm giảm tội cho Ngô-văn-Ngọc xuống 1 tháng tù án treo.

Tự tiện bắt giam người. — Hứa văn-Đoàn là chánh-tổng bị kiện là vô cớ bắt một người Khách ở lên Tàu sang địa hạt Bắc-kỳ rồi giam, phải tòa án Trung-trị Cao-bằng phạt 1 năm tù 10 quan tiền phạt và phải bồi thường 10 đồng cho người Khách ấy. Tòa Thượng-thẩm xét xong hoãn lại để nghị án.

Tự tiện chặt cây của người. — Nguyễn-văn-Mẫu, Quyền-văn-Thương, và Quyền-văn-Ngân tự tiện cho người đến đốn điền M. Maldan ở Phú-đoàn chặt 103 cây. M. Maldan hiện có bên bản của sở Kiểm-lâm 1 m chứng kiến tòa án Trung-trị Phú thọ phạt mỗi người 1 năm tù 16 quan và bắt phải liên đới với nhau bồi 339 đồng cho M. Maldan. Tòa Thượng-thẩm hỏi bên bị rồi hoãn lại để nghị án.

Phòng Thương-mại. — Phòng Thương-mại Hanoi họp tối hôm qua hồi 8 giờ 30. Các việc bàn không có mấy là vì có nhiều vấn-đề đang xét để dang dở, là gửi đi các sở mà chưa thấy trả lời.

M. Graveraud có trình hội-đồng một điều nguy cho nghề công-nghệ-thương trong xã là việc mở phu của Bắc-kỳ ra ngoài quốc, khiến cho Bắc-kỳ không đủ nhân công. Có lẽ điều lộ về nhân-công mới làm xong, không tuân theo chế-độ. Vì vấn-đề ấy ông sẽ viết cho phòng Thương-mại.

Rồi ông hội-trưởng có đọc cho hội-đồng nghe những giá tiền chuyên của công-ti hỏa-xa Vân-nam định giảm cho các hãng ấy và những nhà gửi đồ hàng tại Bội-châu, vân vân.

Giấy bạc giả. — Giấy bạc giả độ này vẫn nhiều lắm. Theo giấy ấy-quan ấn của quan Đốc-lý Hà, ngày hôm qua sở mật-thám đã xét hỏi về việc dùng giấy bạc giả một đồng và 5 đồng.

Người học-chính. — M. Lê-văn-Lợi, giáo-học thi sai tập-sự, được nghỉ giả-hạn, theo như đơn xin, nay lại được bổ vào ngạch cũ.

M. Vũ-trang-Ngọc, giáo-học thi-sai hạng hãy tại Thương-phẩm, phủ Kiến-xương (thái-bình) theo như đơn xin được nghỉ giả hạn một năm.

M. Lương-duyên-Tông, giáo-học thi sai tập-sự, ở Hưng-yên, được nghỉ dưỡng bệnh 3 tháng.

M. Nguyễn-khắc-Chúc, giáo học thi sai hạng tám, theo như đơn xin, được nghỉ giả hạn một năm.

M. Phạm-văn-Hương, có bằng sơ-học Pháp-Việt, được bổ làm phụ biện trong ngạch học-chính, nguyệt bổng 15 đồng.

Kính cáo

Biết bao nhiêu độc-giả hàng ngày cảm ơn về sự quảng-cáo vì nhờ đấy mà lợi-dụng thứ Quintonine, giá có sáu hào bán tại hiệu bào-chế L. *Blanc*. Rue Paul Bert, Hanoi, để tự chế ra được một lít rượu bổ rất tốt bằng thứ rượu vang thường.

Người tòa-sứ. — M. Phùng-huy-Linh thương phải hàng năm tại Hưng-yên, được nghỉ dưỡng bệnh 3 tháng.

Người thừa phái. — M. Ng-văn-Riêm, thừa phái Kiến-xương và M. Ng-mạnh-Bẩm, thừa-phái Vũ-tiên, được đổi lẫn cho nhau.

M. Ng-công-Dinh, trợ-tá Vệ-binh nay đổi đi Lạng-sơn.

M. Ng-đại-Giúp, thông-phán Lạng-sơn, nay bổ trợ-tá Vệ-binh.

M. Đỗ-huy-Trân, thừa phái Hải-dương, nay đổi đi châu Thụy-vĩ (Lao kay).

M. Chu-văn-Thuần, thừa phái Thụy ái, nay đổi về Hải-dương.

M. Ng-v-Hưu, thừa phái Thư-trí, nay đổi đi Hải-ninh.

M. Ng-quy-Sinh, thừa-phái Hải-ninh nay đổi đi Thư-trí.

M. Ng-chí-Tuấn, thông-phán Sơn-đông, nay bổ trợ-tá phủ Khoái-châu.

M. Phạm-v-Phái, cai khố đồ, hàm tăng thiết-phẩm đội-trưởng (7-2), quản lãng Văn-hội, phủ Ninh-giang, được bổ thừa phái châu Sơn-đông.

M. Lê-huy-Lộc, thừa phái Xuân-trường, được phép nghỉ 29 ngày.

Trục xuất sinh ngoại. — Người Khánh-Đông-tây, trước Á-tai, không có chỗ ở nhất định ở thuộc địa nay bị trục ra ngoài địa hạt Đông-dương.

Đánh trâu bò. — Tại địa hạt làng Lu-phong, tổng yên-mỹ huyện Hoành bồ (Quảng-yên) nay có dịch trâu bò.

Hai người cùng cứng cổ. — Hồi gần 12 giờ trưa hôm nay một chiếc ô tô, trên có một người chủ tây cầm máy, đi ở đường Hàm-long lại, khi đến chỗ ngã tư đầu hàng Gà xe có chiếc xe điện trên bờ hồ xuống vừa tới đó, chiếc ô tô không đợi xe điện đi khỏi rẽ lấy đà, liền vượt ngang trước xe điện mà đi thẳng, chẳng may giữa lúc ấy có một người đi xe đạp ở mé trại khô xanh xuống cũng vừa tới đó, chiếc ô-tô vì khuất xe điện không trông thấy xe đạp, rồi đâm ngay phải xe đạp; cái xe này gãy mất khung bẹp bánh trước; khi ấy ai cũng tưởng người đi xe đạp phải bị hành ô tô đè vỡ sọ thì cũng bị bánh ô tô đè gãy chân; thế mà không: người ấy nhanh chân, nhảy ngay lên đâm kia lấy cái xe ô tô, ngồi gọn lên trên đầu ô tô, thành ra chỉ bị xây sát ở mi mắt và mà bên trái thôi, không việc gì đến tính mệnh.

Bấy giờ xe ô-tô đang dừng lại người đi xe đạp hỏi-hèo người vận máy ô-tô; người vận máy ô-tô cũng hỏi-hèo người đi xe đạp, rồi vặn ô-tô cho chạy đi; người đi xe đạp nhất định không nghe, nhảy lên ô-tô ngồi. Người chủ ô-tô gọi xuống để vặn ô-tô chạy; người đi xe đạp chạy ra đứng trước ô-tô, ngăn cho ô-tô không đi được; nhưng chiếc ô-tô sắp xanh xịch đi; người đi xe đạp tăng tốc, ôm ngay lấy trước ô-tô, tiến lên chiếm chỗ ngồi trên cổ thằng máy. Tốc rồi ô-tô vẫn vụt đi, ai bằng hết rồi sau ra sao. Ai cũng bảo hai người ấy cùng cứng cổ cả.

Còn chiếc xe đạp gãy thì vẫn lăm sông quen ở đầu đường.

Ô tô đụng xe tay. — Ngày hôm qua, vào nửa 1 giờ trưa, chiếc ô-tô số T. 4281 của M. Ng-v Lý ở Bắc-ninh sang, khi đi đến đầu phố Bờ-hồ thì đụng phải một chiếc xe tay hàng số P. M. D. — 26 do Ng-v-Đàm kéo. Xe tay hơi bị hư hỏng, còn người không sao gì.

Ô-tô đụng xe bò. — Cũng ngày hôm qua vào hồi 4 giờ rưỡi, chiếc ô-tô số T. 3986 của M. Cravanieux ở sở nhà đo đồ ở Trần-đình-Tý kéo, đụng phải, làm rách cả mui xe, người không ý vệ gì cả.

Xe đẹp đụng phải người. — Cũng ngày hôm qua, vào hồi 6 giờ 15 phút, một cậu học trò tên là Khâu-Long, 16 tuổi, nhà ở đường Bờ-hồ, đi xe đạp đụng phải một bà già tên là Ng-thị-Bẩy, 60 tuổi, nhà ở phố Tiên-Tsin số 59, bị xây sát cả tay lẫn mặt, song không hề gì, để về nhà được ngay. Chiếc xe đạp đó không có chuông gì cả.

Không nỡ bọc chân lại

Đã người nhân-nhận kia đáo-để đã đàn, nếu để đúng đến những kiểu bít tất của hàn-hiệu. Trực không còn mấy nữa đang tăng đúng miếng đa hay miếng đa (1) cho chân lại nữa. Mà thật thế, nếu quý khách không tin xin mời quá bộ lại bản hiệu, xem nhời nói trên kia có đúng không.

V. DEMANGE, Hanoi

(1) Caoutchouc du vrai

VIỆC BẮC-KỲ

HƯNG-YÊN

Thiệt hại vì đường sá. — Ai đã từng đi con đường từ phố Vàng đến ga Cẩm-giàng cũng ta-thán về nỗi đường bỗ hư hỏng không ai trông-nom, chỗ thì sâu đất sao không hai ba mươi phân tây, chỗ thì đất ra từng quãng, nước ngập quanh năm.

Nguyên con đường cái lớn (route provinciale) thuộc ba tỉnh.

1° Quảng trên từ hến đò Hà, đến phố Vàng thuộc phủ Thuận-thành, tỉnh Bắc-ninh đường lát rất dễ đi.

2° Quảng cuối từ cầu Guột đến Cẩm-giàng còn khá, chỉ phải có chỗ gần gare Cẩm-giàng đất đã đắp lên mà vẫn sử dụ vậy thành hàng đồng cao không những xe đi rất khó, mà những đồng đá đã đã ba năm nay ở hai đường, cũng chìm xuống hàn sá, thế thật tốn tiền mà vô ích cho dân.

3° Còn quãng giữa thuộc huyện Văn-lâm, tỉnh Hưng-yên thật là thảm hại, nhất là gần chỗ cầu Guột đường đất ra đã hai năm nay, nước ngập bốn mùa hầu lấy lầm lối, mà vẫn để vậy, tra-hỏi cho hẳn chỉ truyền chúng bắt bí khách bộ đi đường: người đi không, phải hai xu, xe và gánh phải 5 xu, có khi đến 0 $ 20 mới chở. Quãng đường hồ ngập đó không cần thiệt-hại cho dân mấy vùng này gánh gồng rất vất-vả vừa tốn tiền, vừa mất tai giờ, nhiều khi mua to giá lên người và gánh gồng ngã cả xuống đất hàn, vì thuyền nhỏ, người đông, đi rất là cẩu-thả nguy-hiểm, có một điều đáng chú ý là về mùa cần gạo ở Cẩm-giàng những dân quê muốn đem thóc gạo ra để bán, vừa được lợi, vừa được nhiều, thế mà không có lối đi, gánh thì vất-vả, mà không được bao nhiêu, chở xe bò thì không thể kéo được, thành ra ở thôn quê ít lâu nay đã dùng xe bò để chở cho công gánh gánh, gọi là bắt đầu bước vào cái lối vận tải duy-tân, thế mà đường-sá tồi kém, giao-thông sao được?

Vậy những dân-cư ở vùng này, mong quan trên tu-bổ đường-sá cho dân, thì may cho dân chúng tài lắm.

V. Đ. lai cáo.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Nam-triều truy tặng hàm Lễ-bộ thượng-thư cho ông Bảo-học Trương-vĩnh-Ký. — Ông Bảo-học Trương-vĩnh-Ký là một học sự phách trong tân học giới vì uyên-kiến thời đại ở nước ta: mới rồi ở Saigon đã dựng tượng đồng kỷ-niệm.

Nay Nam-triều lại truy thụ hàm Lễ-bộ Thượng-thư để tỏ ít biểu tài học của ông.

Nguyên tìm năm về trước, hồi năm Khải-định thứ 5, Nam-triều đã truy tặng hàm Lễ-bộ Tham-tri.

Ông Trương-vĩnh-Ký vốn là người có công to trong hồi Pháp-học mới nhóm lên ở nước ta song đối với việc triều chính tân Nam-triều, ông cũng có một phần quan hệ, nguyên hồi triều đức Tự Đức (năm 1863) quan Phan-thanh Giản, đi Sứ sang Paris, thì ông làm thông ngôn trong phái bộ ấy. Đến triều đức Đồng Khánh, ông lại sung chức Tham-tá viện Cơ-mật.

Trung thọ hiệp-tá đại-học-sĩ. — S. E. Tôn-thất-Hân, Thượng-thư bộ-Hình, kiêm Tôn-nhơn-phủ Nay thăng thọ hiệp-tá đại-học-sĩ.

S. E. Ng-khoa-Tân, Thượng-thư bộ Hộ, nay thăng hiệp-tá đại-học-sĩ.

Xuân thủ đàm ân. — Kỳ xuân-thủ đem ân năm nay các hàng Ingoan ở Kinh và ở các tỉnh được thăng như sau này:

S. E. Tôn-thất-Đàn, hiệp-tá thượng-thư bộ Binh, kiêm Tôn-nhơn-phủ.

M. Vương-tử-Đại, 2-2, tuần-vũ Khánh-hòa, nay thăng lãnh tổng-đốc tỉnh Bình-định, thay M. Ng-đình-Hiển hồi hưu;

M. Ng-đình-Tiến, 2-2, tham-tri Bộ-Công, nay đổi qua Toàn-tu Quốc-sử-quán thay cho M. Ng-v-Trinh hồi hưu;

M. Ưng-Bích 3-1, bố-chánh Hà-tĩnh, nay thăng tuần-vũ Hà-tĩnh, thay cho M. Ng-viết-Song hồi hưu.

M. Ng-v-Hoành, 3-1, bố chánh tỉnh Quảng-nam, nay thăng lãnh phó-đốc-lý Thừa-thiên thay cho M. Ưng-Đăng hồi hưu.

M. Hồ-đắc-Đệ, 3-1 bố-chánh Bình-định, nay thăng tuần-vũ tỉnh Khánh-hòa, thay M. Vương-tử-Đại.

M. Ưng-Đăng, 3-1, thị-lang Bộ-Công nay thăng tham-tri Bộ-Công, thay Ng-đình-Tiến.

M. Ưng-Trình 3-1, thị-lang Bộ-h nay thăng bố-chánh Hà-tĩnh, thay Ưng-Bích.

M. Ng-bá-Trác, 3-1, thị-lang Bình, nay thăng bố-chánh Bình-đị thay M. Hồ-đắc-Đệ.

M. Thân-trọng-Nghật, 3-2 án-Thanh-hóa, nay thăng Bố-chá Quảng-nam, thay cho M. Ng-v-Hoàn

M. Phạm-đăng-Hề, 3-2, tá lý B Lễ, nay thăng lãnh tri-lang Bộ-Công thay cho M. Ưng-Đăng;

M. Đặng-cao-Bỗ, 3-2 tá-lý Bộ-Hộ nay thăng lãnh thị-lang Bộ-hộ thay cho M. Ưng-Trình.

M. Trương-như-Đính, 3-2, hộ-Sát-vụ phủ, nay thăng lãnh tá lý Bộ-h Bộ-binh thay cho M. Ng-bá-Trác;

M. Phan-huy-Tăng, 3-2 tri-phủ Quảng-trạch, (Quảng-bình) nay thăng án-sát lãnh Thanh-hóa, thay cho M Thân-trọng-Nghật.

M. Võ-thiên-Trinh, 4-1, lang-trung Bộ-binh, nay thăng lãnh tá lý Bộ-binh thay cho M. Phạm-đăng-Hề.

M. Châu-v Hề, 4-1 lang-trung Bộ-Hộ, nay thăng lãnh tá lý Bộ-hộ thay cho M. Đặng-cao-Bỗ,

M. Đặng-thành-Đôn, 4-1 lang-trung Bộ-binh, nay thăng lãnh Bộ-lý phủ Nội-vụ, thay cho M. Trương-như Đính;

M. Tôn-thất-Tịnh, 2-1, lãnh chưởng vệ Tả-tem, nay thăng thống-chế Trung-chánh, thay cho M. Phạm-t Đăng bồi hưu.

M. Ng-thiện-Thuật, 2-2, chưởng-vệ Hữu Ngũ, nay đổi chưởng-vệ, Tả-tam thay cho M. Tôn-thất-Tịnh.

M. Võ-đăng-Bỗ, 2-2, lãnh Lễ-binh lãnh Nghệ-an, nay thăng chưởng vệ Hữu tế, thay cho M. Ưng Đăng bồi hưu.

M. Ngô-Toản, 2-2, lãnh Lễ-binh lãnh Bình-định, thăng chưởng vệ Hữu-ngũ, thay cho M. Ng-thiện Thuật.

NHA-TRANG

Một con thú lạ. — Mới đây dân Nha-trang được Trung-kỳ có gặp một con thú rất là lông đang xuống khe nước, mà xem bộ thú ấy không đã, nên họ ép bắt được, họ đem cho ông Charles Vally là phó kiểm lâm tại đó.

Mà ông Charles Vally lại là bạn với quan Lục sự Lê-thanh-Trường ông Vally này là người lai tánh nhiều lắm. Ông ở đâu đâu sự cũng hình mến hết sức.

Vì vậy cách ít ngày có nhiều người ở Nha-trang đến nói với ông rằng con thú đó hiền lành, không phải khuấy ai, chỉ là vật lành, xin người thả ra. Ông nghe vậy cho đem vào rừng thả đi mất, song ông cũng dặn dò ông mỹ người đem con thú ấy lại cho ông xin đông bạn.

Song rất may rằng trước khi thả ông Vally có kêu người tới chụp hình con thú ấy trước mà ông, nên mới có cái hình đó.

Sau chàng quan công sứ Nha-trang và quan thanh-tra việc chính trị và quốc sự hay được thì lý làm tiếc lắm, nói một con thú là vật ít có lắm. Quan công-sứ mới dạy làng kêu dân vào rừng, quyết kiếm cho được thú ấy đặng có gửi vào vườn thú Saigon cho thân ba coi. Tiếc thay, thú được thả, trở về rừng, nhiều nơi phóng riết, kiếm chẳng có lo mà leo làm cho mấy dân làng hết mấy ngày vang rầng đặng nói mà không gặp thú ấy lại được.

Vậy tác con con thú ở nhà ông Vally lại có người biết cái tên nói nó là con Tu-điểm, hễ rờ đến là nó co lại thật thế mà rồi đến nỗi đi theo người ấy một chiếp; thế nghĩa nó ngăn đến mà theo cho người rờ nữa gửi nhà cho đỡ ngăn vậy.

Còn Tu-điểm đây mình như heo vậy, giống giống chân nai, đầu và sừng thì rõ ràng là đầu và sừng dê.

Nhờ lời của tiên ông đã giảng cho nói Tu-điểm là con Antilope kia, nên lại tự điển kiếm coi thì quả con Tu-điểm này rất giống hình rang trong tự điển đã vẽ con Antilope ấy lắm.

Vậy mới biết quả con thú là này thật chính là con Tu-điểm không còn nghi ngờ chi nữa hết.

T. L.

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Báo-quán xin cảm ngài nào khi có việc gì viết thư đến bản-quán, thì cho biết cái tên ở ở thế giấy gói bao, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán ấy, để cho người ở tòa đã tìm kiếm. Kẻo cảm ngài thường hay gặp tên của tài, hoặc thiếu quá, không nên tạo được, nhanh có chiếm khi bản-quán không biết ở nơi nào.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Après tout, il ne voyait aucun obstacle à ce que la vie heureuse reprît son cours. A de certaines heures, tout semble impossible; à d'autres heures, tout paraît aisé; Jean Valjean était dans une de ces bonnes heures. Elles viennent d'ordinaire après les mauvaises comme le jour après la nuit; par cette loi de succession et de contraste qui est le fond même de la nature et que les esprits superficiels appellent antithèse. Dans cette paisible rue où il se réfugiait, Jean Valjean se dégageait de tout ce qui l'avait troublé depuis quelque temps. Par cela même qu'il avait vu beaucoup de ténèbres, il commençait à apercevoir un peu d'azur. Avoir quitté la rue Plumet sans complication et sans incident, c'était déjà un bon pas de fait. Peut-être serait-il sage de se dépayser, ne fût-ce que pour quelques mois, et d'aller à Londres. Eh bien, on irait. Être en France, être en Angleterre, qu'est-ce que cela faisait, pourvu qu'il eût près de lui Cosette? Cosette était sa nation. Cosette suffisait à son bonheur; l'idée qu'il ne suffisait peut-être pas lui, au bonheur de Cosette, cette idée, qui avait été autrefois sa fièvre et son insomnie, ne se présentait même pas à son esprit. Il était dans le coilapsus de toutes ses douleurs passées, et en plein optimisme. Cosette, étant près de lui, lui semblait à lui; effet d'optique que tout le monde éprouve. Il arrangeait en lui-même, et avec toutes sortes de facilités, le départ pour l'Angleterre avec Cosette, et il voyait sa félicité se reconstruire n'importe où dans les perspectives de sa rêverie.

Tout en marchant de long en large à pas lents, son regard rencontra tout à coup quelque chose d'étrange.

Il aperçut en face de lui, dans le miroir incliné qui surmontait le buffet, et il lut distinctement les quatre lignes que voici:

« Mon bien-aimé, hélas! mon père veut que nous « partions tout de suite. Nous serons ce soir rue de « l'Homme-Armé, no 7. Dans huit jours nous serons « à Londres. — Cosette 4 juin ».

Jean Valjean s'arrêta hagard.

Cosette en arrivant avait posé son buvard sur le buffet devant le miroir, et, toute à sa douloureuse angoisse, l'avait oublié là, sans même remarquer qu'elle le laissait tout ouvert, et ouvert précisément à la page sur laquelle elle avait appuyé, pour la sécher les quatre lignes écrites par elle et dont elle avait chargé le jeune ouvrier passant rue Plumet. L'écriture s'était imprimée sur le buvard.

Le miroir reflétait l'écriture.

Il en résultait ce qu'on appelle en géométrie l'image symétrique; de telle sorte que l'écriture renversée sur le buvard s'offrait redressée dans le miroir et présentait son sens naturel; et Jean Valjean avait sous les yeux la lettre écrite la veille par Cosette à Marius.

C'était simple et foudroyant.

Jean Valjean alla au miroir. Il relut les quatre lignes, mais il n'y crut point. Elles lui faisaient l'effet d'apparaître dans de la lueur d'éclair. C'était une hallucination. Cela était impossible. Cela n'était pas.

Peu à peu sa perception devint plus précise; il regarda le buvard de Cosette, et le sentiment du fait réel lui revint. Il prit le buvard et dit: Cela vient de là. Il examina fiévreusement les quatre lignes imprimées sur le buvard, le renversement des lettres en faisant un griffonnage bizarre, et il n'y vit aucun sens. Alors il se dit: Mais cela ne signifie rien, il n'y a rien d'écrit là. Et il respira à pleine poitrine avec un inexprimable soulagement. Qui n'a pas eu de ses joies bêtes dans les instants horribles? L'âme ne se rend pas au désespoir sans avoir épuisé toutes les illusions.

Il tenait le buvard à la main et le contemplait, stupidement heureux, presque prêt à rire de l'hallucination dont il avait été dupe. Tout à coup ses yeux retombèrent sur le miroir, et il revit la vision. Les quatre lignes s'y étaient avec une netteté inexorable. Cette fois ce n'était pas un mirage. La récidive d'une vision est une réalité, c'était palpable, c'était l'écriture redressée dans le miroir. Il comprit.

Jean Valjean chancela, laissa échapper le buvard, et s'affaissa dans le vieux fauteuil à côté du buffet, la tête tombante, la prunelle vitreuse, égaré. Il se dit que c'était évident, et que la lumière du monde était à jamais éclipsée et que Cosette avait écrit cela à quelqu'un. Alors il entendit son âme, redevenue terrible, pousser dans les ténèbres un sourd rugissement. Allez donc ôter au lion le chien qu'il a dans sa cage!

Chose bizarre et triste, en ce moment-là, Marius n'avait pas encore la lettre de Cosette; le hasard l'avait portée en traître à Jean Valjean avant de la remettre à Marius.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

XII-bổi tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo

NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Và ngẫm cho cùng thì ông không thấy lẽ gì là lẽ ngăn-trở được cái cuộc sung-sướng lại trở về như cũ. Thì ra cũng có những lúc, việc gì nghe chừng cũng như không sao xong được, mà cũng có lúc nghe chừng nó cũng dễ cả. *Jean Valjean* chính đương gặp một lúc vui lòng đó. Tưởng thì qua những lúc khó-khăn rồi lại đến những lúc vui-vẻ, như thế, cũng như là hết đêm rồi đến ban ngày, theo cái lẽ thường trong tạo-hóa, thế-sự liên tiếp nhau như vậy, hết thế này rồi tất là phải đến thế kia, thế-sự bình như biến-đổi, những người nông-nổi thấy vậy thì gọi là cái lẽ thế tất thành-bại, hưng-vong, thịnh suy, thăng-giáng, *Jean Valjean* đến lánh mình ở chỗ con đường lịch-mịch đó, thì dân dân người hết những nỗi bẩn-khoăn lo-ngại mấy hôm vẻ trước. Bởi vì ông đã phải trải qua nhiều nỗi tối-tăm, cho nên bây giờ ông đã hơi ngó thấy trời xanh một chút. Đi được thoát cả nhà ở con đường *Plumet*, không xảy ra việc gì lôi-thôi, hãn-trở, sự ấy ông đã coi là một sự may-mắn lắm rồi. Ông nghĩ bàn xét một độ, nhời là trong một vài tháng cũng được, như sang Luân-đôn, là một việc nên làm, một cách lo xa liệu sớm vậy. Đi thì đi. Ở lại đất Pháp, hay là ở lại đất Anh, có hề gì, quí-hồ ở đâu cũng có *Cosette* bên mình là đủ? *Cosette* ở đâu ấy là nước của ông ở đó. *Cosette* là đủ cho cuộc hạnh-phúc của ông. Còn nhớ cái câu cổ lẽ ông không đủ cho cuộc hạnh-phúc của *Cosette*, câu ấy xưa kia đã làm cho ông sốt rét lên, mất ăn mất ngủ, bây giờ ông không nghĩ gì đến nữa. Bao nhiêu những nỗi đau-đớn xót-xa ngày trước, bây giờ ông thấy yên hẳn cả rồi, ông đương vào cái trình-độ lạc-quan. *Cosette* ở bên mình ông thì cũng như là kí-vật của ông; ai là người không đã trải qua cái cuộc lòa-quáng đó. Ông bèn xếp trong bụng cái việc du lịch sang nước Anh cùng *Cosette* đó, ông tưởng-tượng ra một cuộc khoan-khoái cực-điểm, bất-cứ ở nơi nào, chỉ lấy cái mơ-màng của ta làm nhãn-giác.

Ông đi đi lại lại, hết đi đọc rồi lại đi ngang như thế, bỗng mắt ông gặp một điều quái-lạ.

Ông nom thấy ngay trước mắt, trong cái gương treo nghiêng trên tủ bát đĩa, sao lại rõ ràng bốn dòng chữ viết như sau này:

« Lang-quân tối hỡi, chẳng may cho tôi, cha bắt phải « đi tức-khắc. Tối nay thì cha con tôi còn ở chỗ con « đường Người-mang-khí-giới, số 7. Trong tám hôm « nữa thì chúng tôi sẽ ở bên Anh-quốc. *Cosette*. Mồng « 4 tháng sáu. »

Jean Valjean ngẩn-ngơ, đứng sững lại.

Thì ra *Cosette* vừa tới nơi đem ngay cái bàn thấm để lên trên mặt tủ, còn đương lo-phiền vì nỗi biệt-li, cho nên quãng ngay ở đó, lại vô-ý để ngửa nó lên, phơi ngay ra trước mắt cái tờ giấy thấm đã thấm bốn dòng chữ gửi cho *Marius*. Bao nhiêu chữ viết trong thư in sang tờ giấy thấm cả.

Cái gương lại phản-chiếu chữ ra.

Cái hiện-trạng xảy ra đó, trong kì-hà pháp gọi là đối-xứng hình; thành-thử chữ ở tờ giấy-thấm thì trái mà nom vào trong gương hóa ra phải. Bức thư của *Cosette* viết cho *Marius* hôm trước, hiển-hiện ra trước mắt *Jean Valjean* vậy.

Câu chuyện chỉ có vậy mà như sét đánh.

Ông già lại gần cái gương. Đọc lại rõ-ràng bốn dòng chữ, nhưng mà không tin. Bốn dòng chữ dường như bởi một cái chớp lóe mà hiện ra. Ông còn coi là một việc mê-sảng. Chứ không có lẽ đâu lại thế. Không có thế.

Dần-dần ông cảm giác thấy rõ hơn, ông nhìn vào cái bàn-thấm thì tự-hồ như vỡ chuyện thật nó thế nào. Ông bèn cầm lấy cái bàn-thấm mà rằng: Chữ đó do ở vật này mà ra. Ông bèn bâm-hỏ đọc lại bốn cái dòng chữ in ở trên tờ giấy-thấm, thì không đọc được ra chữ gì hết, bởi vì chữ ở đó là trái. Ông bụng bảo dạ: Đây không có nghĩa gì cả, không ra chữ gì hết. Bấy giờ ông lại thở một hơi mạnh thấy trong mình như khoan khoái. Ai là người lại chưa trải qua những cơn mằng rỡ đại-đột như thế, ở giữa khi nạn đã lành-rành? Thì ra lòng người ta trước khi chịu ếp một bề là thất-vọng rồi, hãy còn tìm bới cho hết lẽ an-ủy, cho hết cớ mơ-hồ.

Ông cầm cái bàn-thấm ở tay mà nhìn, nhìn mà sướng đến ngây-độn người ra, đã sắp phì cười một tiếng rằng ta mơ-hoảng xẳng. Bỗng ông lại đưa mắt nhìn vào gương thì lại thấy rành-rành bốn dòng chữ như lúc trước. Lần này thì không phải là mộng-kiến, không phải là mơ-hồ nữa. Phàm sự mộng-kiến mà thấy đi thấy lại, thì nó thành ra một sự thật, rành mạch ở trước mắt, quả-thị là chữ trái mà nhìn vào gương hóa ra phải. Ông hiểu.

Jean Valjean thấy sụn gối, buông rơi cái bàn-thấm, rồi thì ngồi phịch xuống cái ghế bành cũ ở bên tủ đĩa bát, cái đầu ngả xuống, đồng-tử từ-từ ra, ngây rại cả người. Ông tự nhận rằng sự đã quả-nhiên, khi sáng trong thế-gian đối với ông từ nay là che lấp mất rồi, chính phải *Cosette* đã viết bốn dòng chữ này cho ai rồi. Cơn rửa thì ông nghe thấy cái lòng ông, nó lại hoàn thú-tính, tự-hồ nó rú lên một tiếng ở trong chỗ tối-tăm vậy. Con sư-tử đã vớ được con chó con nhốt trong chuồng đó rồi, mà ai lại bắt chó tha ra mà xem, có thể hay không?

Kì thay và buồn thay là đương khi ấy *Marius* chưa được bức thư của *Cosette*; cái tính cờ độc-địa đã đem đến cho *Jean Valjean* trước khi đến tay cho *Marius*.

(Còn nữa)

Những hồi từ đầu, đã in thành mười hai quyển, một bên chữ Pháp, một bên Quốc-văn, bán giá như sau này:

Phần thứ nhất	Quyển I	223 trang, bán	0 $ 60
	» II	203 —	0 45
	» III và IV	159 —	0 35
	» V và VI	199 —	0 45
	» VII và VIII	319 —	0 65
Phần thứ hai	Quyển I	213 trang, bán	0 $ 45
	» II và III	257 —	0 50
	» IV, V và VI	276 —	0 60
	» VII và VIII	231 —	0 50

Phần thứ ba: Quyển I, II và III 251 trang, bán 0 $ 55
— Quyển IV, V, VI và VII 299 — 0 65
— Quyển VIII 305 — 0 65

Ở xa định thêm tiền cước, mỗi quyển ...
Cả mười hai quyển gửi làm một gói ...

Khảo về y-học cũ của ta

Cẩm-nang trích lục

Ấu khoa

Chứng bệnh răng

(Tiếp theo)

Tuyên phong tán

Phương này chữa trị chứng đau nhà răng.

Tân lang 5 đồng
Quảng trần bì 1 lạng 5 đồng
Hồi khiếu ngưu 1 lạng. (sao tiêu lấy dầu đuôi bỏ quảng đi).
Trích tam thảo 5 đồng

Các vị nghiền mạt, mỗi bận dùng một hai đồng tiền xát bôi một ơng cho ăn.

Thử cốt tán

Phương này chữa trị chứng đau răng không mọc.

Dùng nguyên cả bộ xương chuột đựa, đốt cháy ra tro, nghiền mạt pha nhập một phân sa hương, xát vào lấy răng, rồi súc miệng nước gừng, mỗi ngày năm bận.

Chứng bệnh cổ họng

Cổ họng có hai ống đường liền nhau, phổ quản là cuống họng thở đường phía trước cổ, vị quản là cuống họng ăn đường phía sau cổ.

Cổ họng là một nơi thể rất quan yếu trong thân người ta, trong ngày nắt nhiệt, thì phương đàm ứng trệ mà cổ họng sinh bệnh trị xôn thanh giải làm chủ.

Hậu sang

Trong cổ sang nhiệt, đau không thể nhịn, trị nên dùng thang hóa độc nếu sang nhiệt phá hội (dập vỡ), thì dùng ôn lạnh chín hòa đắm cho ăn.

Hậu tỉ nhũ nga

Hậu tỉ nhũ nga cũng là nhiệt độc cả, dùng kê nội kim (mộng mề gà) bị nước đốt cháy ra than, nghiền mạt thổi vào trong cổ họng.

Yết hạch

Trong cổ kết hạch, dùng bách thảo sương (sương nỏi) luyện mật viên, lấm thổi hòa nước nóng cho nằng, chỉ hai hộn là khỏi.

Phụ lục phép chữa hóc

Hóc xương

Xương mắc trong cổ họng, có ba phép.

1. Dùng tiên linh tiên thang lấy nước rỏ, thì xương nhũn như bún mà thổ ra.

2. Tán lá mọc non vắt lấy nước rỏ thì xương nhũn như bún mà thổ ra.

3. Lấy nước rễi chè rỏ, hoặc bón lẫn với đường cho ăn, thì xương lập tức tiêu hóa.

Hóc kim

Nếu nuốt phải kim, dùng tử thạch (đá nam châm) nghiền mạt luyện viên vàng, viên cho nuốt chửng, thì kim theo thuốc mà tiện ra.

Hóc tiền đồng

Nếu nuốt phải tiền đồng và những vật đồng sắt vàng bạc chì thiếc chả hạn nếp trị có ba phép:

1. Dùng đường cát ăn thường cho được hoạt tràng, khiến vật chất tiết theo đại tiện.

2. Dùng chém mười đốt cháy ra than nghiền mạt hòa nước uống.

3. Dùng sinh-địa tán nát như bùn với lấy nước uống.

Hóc danh

Nếu nuốt phải danh, thì dùng ngà voi tán mạt chén đường cát cho ăn.

Hóc que

Nếu nuốt phải que, thì dùng ngà voi mà với nước cho uống.

Phương kinh nghiệm

Cam cánh thang

Phương này chữa trị bịnh hậu tỉ.

Paẩn tam thảo 4 đồng
Cát cánh 4 đồng

Hóa độc thang

Phương này chữa trị bệnh yết hầu.

Cát cánh 2 đồng
Nam hạt hà 2 đồng
Kinh giới tuệ 1 đồng 5 phân
Trích tam thảo 1 đồng 5 phân
Bạch mang tiêu 1 đồng
Sơn đậu căn 1 đồng 5 phân
Mã nha tiêu 2 đồng 5 phân
Bạch bằng sa 2 đồng 5 phân
Minh hùng hoàng 2 đồng
Kinh diện sa 5 đồng

Phương thuốc này tán bột, viên hòa nước nóng uống, vào thời vào cổ họng.

Hải thượng phương

Hóa xương đàng phương này cấp trị thần hiệu.

Dùng kim phượng hoa căn, hoặc ngọc trâm hoa căn cắn tiêm với đầm, lấy được thì rất ra cái fm son, khiến đến trở bị bóc mầm ngậm vài fm, nhai nửa nhấp dần dần, rồi lình nghiệm, nhưng khi nhấp thuốc, cốt phải kín miệng nếu hở răng tài vô hiệu.

Qui hung, qui bối

Qui hung nghĩa là xương ngực đã ra như đa rùa.

Qui bối nghĩa là sống lưng gồ ghề như mai rùa.

Qui hung là bởi phế kinh nhiệt hóa, trị nên dùng hai bạch nhân tâm, cho được thanh phế đàng hỏa.

Qui bối là bởi chân nguyên hết tổn trị nên dùng phương lục vị địa hoàng gia lộc nhung thượng quế để bổ tiên thiên (thận), gián phụ tương tử quân hoặc lục quân để phù vị khí.

Phương kinh nghiệm

Hạnh nhân tiễn

Phương này chữa trị bịnh qui hung

Cầm văn đại hoàng (rượu tẩm cho chung cửu sái 1 đồng 2 phân
Tiền ô mễn đồng (rất tốt 15) 1 đồng 2 phân

Chữa bịnh nhân (bóc mạng) 1 đồng 2 phân

Mạch môn 1 đồng 2 phân
Tang bạch bì 8 phân
Hồ đình lịch 8 phân
Thanh cao (hồn đoàn) 8 phân

Phương này sắc thang, hoặc tán mạt luyện mật viên nằng được.

Tông nhị đan

Phương này chữa trị bịnh qui bối.

Hoàng tăng hoa 1 lạng
Trần chi sác 1 lạng
Bồ phòng phong 1 lạng
Xuyên độc hoạt 1 lạng
Mã hoàng 5 đồng
Tiêu hồ 5 đồng.
Xuyên đại hoàng 5 đồng
Thượng hạng quế 5 đồng

Các vị tán mạt luyện mật viên nhỏ bằng hạt đậu xanh một, mỗi bận dùng mười viên nằng với nước sơn.

(Còn nữa) Phàng-nũng-Xinh

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán cả giấy quán báo, chứ lại thế nào cũng mất rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được) để cái tiền giấy quán báo.

Nếu ai không gửi tiền theo thì sở đi người khác đi hoặc nhà trí nặng hơn.

PHARMACIE MONTÉS
TONIQUE TONKINOIS
Giá bán ngày Tết
mỗi chai:
2 $ 00
Rượu
Bổ-Đào
Các Quan Công
Nhận là Tốt Nhất

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Nữ nhi can đảm

(Tiếp theo)

A-Báo-Sinh nói :

— Con có chi khi khẳng khái, thì cũng tốt lắm, nhưng thiết thường rằng con là nàng đàn chưa quen mà để bọn giặc đến thì, thì thật là một đứa không biết hề tuyệt.

Phượng-anh ngẩng nói có ý lấy làm hổ thẹn, đương trắng trẻo, bỗng hóa ra đỏ nồng hồng.

Triệu-Hồng là con giai Trần-văn-Phượng ngồi nàng Phượng-anh nói để có ý lấy làm mừng, nhưng còn lo không biết A-Báo-Sinh có thuận gả nàng cho mình thật không. Chợt thấy Văn-Phượng ở ngoài vào, anh khoan tay bắt tay, nói truyện hàn huyên rất là vui vẻ. Bọn Trần-văn-Phượng nói về bức-Sinh có tuân tiết cao lời nên khi xưa, xin làm lễ cưới nàng Phượng-anh cho Triệu-Hồng.

A-Báo-Sinh vì việc nay mai phải đem quân đi đang ở một nơi xa xôi, mà anh em thân thiết nhà mình ở xứ quê cũng chẳng có ai. Vậy nên nhân-tiện cho nhà họ Trần làm lễ cưới Phượng-anh cho Triệu-Hồng ở luôn nay đây.

Sau khi đã làm lễ cưới rồi, An-Báo-Sinh từ biệt đi đến Tăng-chân, còn nàng Phượng-anh thì lưu lại ở nhà họ Trần, vợ chồng tương hình trong đôi vui vẻ hoà thuận, thật là tốt đời vừa lắm.

Một hôm nhân có việc làm ruộng, người họ Hồ cử việc mướn người khai nước ở kênh vào ruộng, chỉ đưa có ruộng nhà họ Trần không được khai nước vào. Nàng Phượng-anh lấy làm bự mình, thân hành ở mình đến tận nơi có nước, mắng mọi người họ Hồ rằng :

— Sao chúng mày dám mon hoạnh như thế, có đến nào dám chống với ta hành hung chi ta đây.

Cũng quát lên rằng :

— Đứa tiện-tỳ ở chỗ nào lại kia, sao dám lại đây nói hỗn.

Nàng nói :

Ta đây đến là Ân-phượng-anh, là con gái ông Hoàn binh ở trại Ngô-tăng, mà là con dâu ông Trần-văn-Phượng.

Chúng quát to lên rằng :

— Đứa nữ tử yếu đuối kia, sao dám khoe khoang nói láo như vậy, nếu còn nói nữa, ta sẽ đập chết, mà vứt xuống sông.

Phượng-anh nổi giận chạy ngay lại lấy cái trọc xe đập nước của chúng, hễ lấy làm đó, chúng thấy nàng có sức khỏe lạ thường, đều sợ hãi chạy trốn. Phượng-anh nói :

— Chúng mày trốn chạy đi đâu nào cho thoát, ta vốn không phải là người dễ làm đâu.

Chúng nói :

Cô đây thế nào chúng tôi cũng phải bẩm vâng.

Phượng-anh nói :

— Từ rày trở đi, phải để cho nhà ta lấy nước trước, là vì mấy năm nay tình ta đã chịu phí tổn hơn cả một năm, và lại chúng bay không những không được lên tiếng nhà ta mà thôi, mà chúng bay lấy thế lực lấp áp người khác, ta không bênh vực, giúp người, mà không dung cho chúng bay sau hậy.

Chúng nghe Phượng-anh nói đều vâng-vâng dạ dạ.

Từ đó trở đi, các người làm ruộng cho nhà họ Hồ, bởi rằng sức mình không địch nổi với nàng Phượng-anh được, đều vì thế tội với tiểu trưởng, xin nhường cho Phượng-anh lấy nước vào ruộng trước, chỉ duy có A-Hàng A-Báo không chịu phục nói rằng :

Một đứa nữ tử kỳ cố nào vào gì, mà để cho họ ta phải sợ nó như sợ cọp, chẳng bên xấu hổ lắm đó.

Một hôm nàng Ân-phượng-Anh đi chơi ở ngoài gặp vô A-Báo mặp ở bờ ruộng do đường lối nàng phải đi qua, đợi đến lúc Phượng-anh qua tới nơi, nhảy lên hỏi lấy.

Nàng Phượng-anh không biết rằng nó là A-Báo, ngỡ rằng hễ đa thiên ở trong làng ấy, toan để ngăn đường bảo, nàng chỉ lấy hai ngón tay chỉ vào xương vai A-Báo. Báo bị ngã lăn xuống đất, lúc mới Báo cũng không thấy đau đớn gì, từ sáng hôm sau trở đi, thấy đau đớn lạ thường, xương vai trồng gãy, mới đến nhà họ Trần xin thầy tội, kẻo vạ với Phượng-anh có mà thuốc gì xin nên chữa cho.

Phượng-anh nói :

— Mày là A-Báo đấy à, Mày là một hổ đầu trộm cuối cướp, làm tại người địa phương này đã lâu lắm, đến nay mới chết thực là mười lần lắm rồi.

Phượng-anh nói xong, vẫy tay đuổi ra, sau vì có tên tạo trưởng nhà họ Hồ đến xin lỗi Phượng-anh và xin cứu chữa cho tên A-Báo, nàng Phượng-anh mới cho bảo cho lấy một tấm lá, làm thuốc đắp vào vai thì khỏi.

Phượng-anh bảo A-Báo rằng :

— Mày đã biết hối của chưa.

A-Báo chỉ tay lên giời thề rằng :

— Từ nay trở đi tôi xin cải quá.

Phượng-anh nói :

Từ rày trở đi, không những mày không lăng ép nhà ta đi gọi là cải quá được, đến đến người đi đường mày cũng không được lăng ép.

A-Báo vâng lời, từ đó trở đi, không dám đi cái thói đoạn bạo ngược đối với ai nữa.

Đó là vào đầu năm Qaoang-tự nhà Thanh, vì sau con nhân Trần-văn-Phượng lại thiên sư về tỉnh An-hay.

Thanh-bằng dịch thuật

Dư luận Nam-kỳ

Buộc sự giáo-dục toàn cả Nam-kỳ

II

Đồng-bào ta rồi sẽ được hưởng về cuộc cải lương giáo dục rất lớn to nầy là thế nào ?

Mới rồi đây có lẽ sẽ kết quả được như ý muốn chăng ? Vậy hiện thời cái trình độ của ta có phải đã vừa lắc cái lương như thế được ?

Ai cũng thấy nói rằng : Cơm gạo tuy rất cần yếu cho cái đời vệ-sinh của con người, song học thức mà cũng đặt cần yếu cho cái nhân ta vậy. Câu nói ấy ai cũng cho là phải lắm không còn cãi chối cho nữa hết.

Song theo ý tôi thì tôi tưởng bất cứ cái chi cũng không nên cầu chấp cho thái quá ; vì nếu bắt thầy trò đồng mà ai cũng có tấp hồng tài-năng hết, rồi mà cũng muốn được vào đường quan lại hết, thì chẳng ấy e khi ruộng đất sẽ bỏ hoang mà không ai lo cày cấy nữa chăng ? Nếu không ai lo cày cấy, mà xứ ta là xứ chuyên về canh nông, thì há chẳng phải là đại hại đó sao ?

Tôi đây tuy từ nhỏ chỉ sanh trưởng ra trong cái thế dân chân thì mặc đầu, chớ ông thân tôi đã là ở trong đám thường-dân mà sanh ra, rồi người lại bị mồ côi rất sớm, nên người phải lấy lấp lấy một mình, vì thế chẳng nhiều ai cũng trông cho tôi là ấm chỉ chi đâu ở trong cái đám chẳng mấy người mà chúng thấy gọi là thượng-lưu trí thức đó hết ; cho đến các lẽ nghịch thì với tôi mà cũng thấy đoán cho tôi như thế, song thật là chẳng phải vậy đâu, thì biết cho tôi là gần với đám thường dân hơn đám thượng lưu trí thức rất xa, nên gọi đến lo sự tính toán của tôi thì thấy đều rập ý giống với đám thường dân lắm lắm.

Quả thế lắm chỉ tôi là đều ở trong đám thường dân mà thôi, nên tôi không hay biết cái trường hợp của quốc dân rất đỗi rõ ràng mình-bạch, ở ngay mấy thuở ra. Và đồng-bào ta thường ở trong đồng-bằng quê-mùa thì hay nể kiêng những người có học thức ; bởi ai chiếm được một cái cấp bằng tốt nghiệp cao thấp chi chi chẳng hàng thì cũng thấy được trong xem trong lăng trong kính tang tiếu rồi. Mà lẽ thường ny mình vẫn sanh trong nhà lem-lụ xưa nay, song đến không mình có một bằng cái cấp bằng tài năng mà được cả xóm cả làng mình khen ngợi rồi, thì mình có còn muốn trở ra lại sinh ở trâm mà cày bừa cấy gặt, chơi lắm tay bùn, đầm sương gió nắng chi chi nữa bao giờ. Như vậy thì có phải là phải mất tay lương lắm lắm mà thêm hại cho đất chăng ?

Ở đời biết cứ trong việc chi, nếu ta cứ kiếm những lời nói nghe cho rỗn rẩn cho hả ý hả mà nói nghe cho nó khoái-đã cái tánh hay khoa-khoang, phách lối của ta, thì có nhiều khi nó làm cho ta luôn phải sai lầm luôn. Vậy trong cái vấn-đề bắt học-hành hết toàn cả xứ đây nếu muốn kiếm lời nói cho thiệt hàng hẳn hay lạ, thì có thiếu chi lời nói ra ngọt nó sướng ai cái biết bao ; những là nhân-ái cái trình-độ học thức cho toàn cả quốc dân ta, xui dục cho người bổn xứ mau bước đến đài văn-minh kém tới, làm cho dân Annam ta mau ngang vai đồng đẳng với nước thầy học ta nhờ nền giáo hóa, văn vân... Nếu kiếm lời mà tán tụng ngài cho tuyệt diệu thì nào có thiếu chi đâu, song xin hãy khoan tán-tụng đã, mà lại hãy sẽ trí tăng cùng suy sau nghĩ cho có phải là nếu cả xứ ta mà đến đi học cả hết, thì cả nhân dân thế nào đi cái nghề nông cũng phải bỏ ít nhiều khốn khổ về sau chăng ? mà cả xứ ta đây nếu bỏ đồng-bào ta thì trời thì nhà cái nghề nông đi rồi, thì cả nhân cả đồng cấy thời kíp tài sao cũng cả hàng khỏi bị nghèo nàn khổ sở mà thôi.

Vẫn biết cái lẽ thường, dẫu ai có giáo-hóa gì cũng phải hiểu được là sự học-thức nó là vật yếu-cần vô trí-dục, nên muốn mở sáng mở rộng nền giáo-huấn cho đân được sáng nhiều thì cũng hay chăng nấy, song vẫn đây ta mà nếu muốn buộc sự giáo dục cho toàn cả xứ thì tất phải tiêm phương chi mà cũng ngăn cái lòng kẻ học được rồi thì hay hơn là để làm thấy nó ông kia quá lý đi mới hội-đồng, còn chính thân thì nhảy ngay lên trên lưng chừng giời, bắn làm mặt con ong mật, bay vào trong triều, thấy Tam-tạng ngồi ở trên cái đến gấm bên tả quốc-vương, mặt ấy mày chán, ra vẻ kiêu nhân lắm, liền bay đến đậu ở vành tai, gọi sẽ rằng :

Sư-phụ ơi, tôi đã lại đây, không con chi mà phải lo sợ.

Cái tiếng ong thì tôi lý chỉ có Tam-tạng nghe tiếng, người ta không ai biết cả, hãy giờ Tam-tạng mới được yên lắm.

Bộ mặt lại thấy các quan vào tâu rằng :

Muôn tâu hệ hạ, tiệc hợp cầu đã bày ở trong cung Kỳ-tước, nương-nương và công-chúa, đều đã ngồi chờ ở đó, xin đến đó vương-tuế cùng phụ-mẫu vào.

Quốc-vương nghe tâu cả mừng rỡ cùng Tam-tạng đi vào trong cung.

BỐI XCV

Tam-tạng theo quốc-vương đi vào trong cung, tiếng nhạc cả vang tai, mùi hương bay nồng nặc, nhưng Tam-tạng cứ cái đầu không dám ngẩng lên trông, Bát-thánh lấy làm mừng thầm, rồi bay lên đậu ở trên mũ, đương mắt nhìn xem, thấy hai bên thái-nữ đứng rân hàu, chung quanh cầm rả lọng, nom choáng cả mắt, Bát-thánh thấy Tam-tạng sẽ nghiêm nhiên không động lòng, thầm khen thầm rằng :

Sư phụ ta thực là một bậc chân tu, đặt mình vào nơi phú quý, cái cứ đứng đưng như không.

Hồi lâu thấy các hậu-phi đã công chúa ở trong cung Kỳ-tước đi đến làm lễ nhân lạy quốc-vương. Tam-tạng trông thấy, sự hãi quá, liền run lên cầm cập, lưng cũng không biết làm ra thế nào. Bấy giờ Bát-thánh đậu ở trên mũ, nhìn rõ trên đỉnh đầu công-chúa có lộ một điểm yêu khí ra, nhưng coi không có vẻ hung ác lắm, liền bay xuống vành tai mà gọi sẽ rằng :

Sư-phụ ơi, công-chúa đó là con yêu giả hình đấy.

Tam-tạng nói :

Nếu là loài yêu giả hình thì biết làm thế nào ? Chỉ bằng khiến cho nó phải hiện hình ra.

Bát-thánh nói :

Bởi tôi phải hiện pháp thần ra thì nó có thể bắt được nó.

Tam-tạng nói :

Không được, không được. Làm như thế, thì chẳng sao quốc-vương phải khiếp sợ, ở không tiện lắm, chỉ bằng đợi cho quốc-vương và hoàng-hậu lui về vườn hậu-cung rồi, bấy giờ sẽ hỏi tội.

Bát-thánh nóng tiết quá không nhịn được, liền hiện ngay bản tướng ra, bắt lên một tiếng rõ to, chạy đến nắm lấy vị công-chúa mà mắng rằng :

Con nghiệt-súc kia, mà giả hình lên lắt vào đây, được yên hưởng gần sang, còn chưa phải đi, lại còn chọc hai sư-phụ ta nữa ư ? Con dâm-yêu này trực đáng nên đánh chết.

Quốc-vương bắt thình lình thấy thế, sợ quá mà người ta không hiểu là thế nào, các hầu-phi sợ quá ngã cả ra, cung-nga thái nữ đều phách lạc hồn xiêu, hồ chạy tán loạn cả. Tam-tạng chạy lại ôm lấy quốc-vương mà nói rằng :

Xin bệ hạ chớ sợ, để tôi là đã độ tôi đăng pháp lực để phân hiện thực giả đó.

Con yêu tinh ấy thấy sự không thành, liền chỉ phăng khiến ra, vốt hồ cáo đã trong cho đi, chạy ngay ra cái miếu thổ-địa ở Ngũ-hoa-viên, lấy cái cớ ngăn, quay vào đánh nhau với Bát-thánh.

Bát-thánh liền nắm cái tóc sắt lôi đến đi đi, hai bên đều quát tháo om sòm, rồi đều bay phi thăng thông, cùng với mấy bậc lên trên cung chúng giới mà đánh nhau.

(Còn nữa)

86 348

TÂY-DU

DOÀN-KẾ-THIỆN dịch thuật

.... Vội xin vua cho riêng chỉ cho ba tên lý lập tức ra khỏi thành, kẻo để trong nhà, nếu con trông thấy thì đến khiếp sợ mà chết mất !

Quốc-vương nghe tâu liền nói rằng :

Ý con không nói, thì cha quên mất đấy. Bởi lẽ lý hình thế nó quái ác thế, đến cha trông thấy cũng phải ghê sợ nữa là con. Mấy đêm nay cha để cho chúng nó ở trong ngự-hoa-viên để khuấy đảo, cũng lấy làm khó chịu lắm. Vậy để cha cho đòi chúng nó lên trên điện, sắp giấy thông-hành, cho chúng nó đi cùng chân Lôi-âm cho xong, rồi sau sẽ mở tiệc yến hội.

Công-chúa dập đầu tạ ơn, quốc-vương liền ra người điện, truyền chỉ cho đòi hà người đến độ của Đường-tăng.

Lão lý Tam-tạng trong lòng đang lấy làm lo ngại vì hàm lý đã là mấy hồn người, không biết tính ra thế nào ; tự ý ở đó bàn bạc kế nay lại gặp bỗng thấy vua gọi đến.

Đại-thánh cười ha ha, rồi nói rằng :

Quốc-vương tôi nhìn rõ mặt cô nàng xấu con, chắc là cô yêu tà ám ảnh, nhưng vốn mới, thì cũng không ngại gì, chỉ có công-chúa, thì chưa biết mặt mũi hình dáng sao, để lão nói ra đến ngài, Lão-tôn tôi ở giữa mặt, thì sẽ biết ngay là thực hay giả, lão lý làm gì mới có thể làm được. Vậy sư-phụ cứ yên lòng, cũng bệ hạ hãy chúng tôi phải ra khỏi thành, thì sư-phụ cũng cứ bằng lòng, chớ ngại, tôi sẽ biến mình, rồi theo rịt bên mình sư-phụ để bảo hộ.

Thầy trò còn đang bàn bạc cùng nhau, bỗng thấy có hai viên quan đến mời, Đại-thánh cười mà nói rằng :

Chúng ta đi thôi thôi.

Tức thì ba anh em dắt ngựa và quý hành-lý, theo hai viên quan đi vào trong cung rồng, quốc-vương trông thấy, liền gọi đến trước mặt mà bảo rằng :

Các ngươi đem giấy thông hành ra đây, trẫm phê chữ và đóng ấn vào cho, rồi trẫm cấp tiền lộ phí cho ba người đi cùng chân Lôi-âm, sẽ lấy được hình vị qua đây, bấy giờ trẫm lại sẽ vương thông, còn phụ sẽ thì phải để ở đây, khi nào với công-chúa đến người chỗ nên lấy làm lo ngại gì.

Đại-thánh cảm tạ, rồi ra Sa-tăng lấy giấy thông hành đang lên, quốc-vương cầm xem, rồi phê chữ đóng dấu vào lại lấy ra 10 đĩnh hoàng-kim, 20 đĩnh bạch kim đưa cho. Bát-giới chìa hai tay đón lấy.

Đại-thánh bảo lấy lại, rồi quay ra toàn đi ngay. Tam-tạng sợ quá, liền chạy theo nắm lấy mà bảo rằng : Tôn-hành-giả ơi, các người định bỏ một mình ta ở lại đây mà đi đấy ư ?

Đại-thánh đang bỏ tay Tam-tạng ra, đưa mắt bảo ý, rồi nói rằng :

Thôi, sư-phụ cứ ở lại đây, chúng công-chúa tính cuộc trăm năm, để chúng tôi đi lấy hình đem về cho cũng được.

Tam-tạng hiểu ý liền buông tay ra, đi ngay lên trên điện, còn ba anh em Đại-thánh đi ra khỏi cửa triều, vừa đúng người quan hội-đồng, viên đã đón vào trong, sai pha trà mời uống. Đại-thánh liền nói tai bảo anh Bát-giới và Sa tăng

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ - Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt số kim có chất ếp-quang
BẢO-HÀNH 36 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
59, Phố Paul Bert, — HANOI
2011

Lại mới sang

— Bản máng-sông sức sáng 120 nến, rất tiện-lợi và đã các đồ thay phụ (accessoires).
— Gương tây đã các kiểu rất đẹp.
— Gương Hồng-kong bằng sắt và bằng đồng.
Giá bán hạ hơn các nơi.
TRỊNH-XUÂN-NGHĨA
56 T, phố hàng Gai, Hanoi

Dépuratif Ribal
● Thuốc tẩy huyết và tiêu độc
Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.
Giá tiền : **1 $ 30**

Pommade Ribal
Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.
Giá tiền : **0 $ 80**
BÁN TẠI HIỆU BÀO CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
1002

TRẦN-QUANG-MINH
Nhà Giồng Răng — Nhà Giồng Răng
199, HÀNG BÔNG-LỜ, HANOI
Thưa các quý-khách,
Nếu các ngài muốn giồng răng vàng, răng bạc, răng trắng, răng đen, nhổ răng, vá răng, chữa xâu răng, răng đen dánh trắng, răng vẩu, răng khểnh, răng lệch-lạc, chữa lợi cho đều, và các cụ già gầy cả hàm làm toàn hai hàm răng khác, xin mời lại bản-hiệu, thì bản-hiệu cả quyết cam đoan răng, các ngài sẽ vừa lòng đẹp ý về công-việc chắc-chắn sinh đẹp mà bản-hiệu làm hầu các ngài.
Kính-cáo
TRẦN-QUANG-MINH
(Nhà Răng-Giồng, Hanoi)

THUỐC SIROP NOFAL
Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đã các tỉnh chữa bệnh rất thần-hiệu và đáng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là :
HO
HO GIÓ
GHÍP (Cảm thiên-thời)
HEN
và tóm lại là hết thảy các chứng bệnh về khí-quản.
ĐIỀU-BỘ VỐNG : Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.
Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã quá mười làm tuổi dùng.
Bán tại hiệu Bào-chế :
CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế dệ nhất hạng, kế nghiệp
59, phố Paul Bert, Hanoi
GIÂY NÓI số 96

TRÀ VINH-MẬU
Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vũ-di-sơn, chọn các thứ trà dầu-xuân thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi cao như liên-tâm, ô-long và thủy-tiên, vân vân, dùng cách hóa-học điều-chế, xa gần ai cũng biết tiếng.
Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG HỈ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều quí-khách hoan-nghênh.
Nay xin đem những dấu riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để quí-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm. Các chi-điểm của trà VINH-MẬU :
Nam định : phố Khách, số 144. — Hà-nội : phố Hàng ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 14.
Vinh-Mậu trà hiệu cẩn-bạch.

Làm thế nào mà chữa được

Một người ở chốn thôn quê ngộ khi gặp có tật bệnh gì, thì chẳng ai là chẳng thường cứ tự vấn rằng : (Làm thế nào mà chữa được tật bệnh này) Vì chưng xa nơi tỉnh thành, thầy chẳng có, thuốc thì không, thành thử người ốm chẳng có phương pháp thuốc thang gì mà chữa chạy cả. Bởi vậy phàm các người ở chốn thôn quê, ai nấy đều cần phải tùng tùy có một quyển sách nói đã các thứ thuốc cần dùng ở chốn thôn quê và mọi điều chỉ bảo cho biết các thức đáng các thứ thuốc ấy. Hồng ngày hiệu bào chế Chassagne ở Hanoi vẫn tiếp được có số thư từ ở các nơi gửi về hỏi về việc ấy, nên lâu nay hiệu bào-chế ấy vẫn cố sức kiếm cách làm cho ai nấy được như ý. Nhưng người ở thư gửi về hỏi càng ngày càng nhiều không thể phúc đáp riêng từng người được, bởi vậy hiệu bào chế ấy có soạn riêng ra một cuốn sách dầy 170 trang, vừa bằng chữ Pháp, vừa bằng chữ Quốc-ngữ, nói kỹ càng đủ cả mọi điều khẩn thiết rất thường dùng.

Đại khái có những chương sau này.

1. NHỮNG LÚC KHẨN CẤP, nghĩa là những bệnh cần phải chữa chạy ngay lập tức nếu không thì thành ra nguy hiểm to : đại để như : Ngất, chảy máu, bỏng, gẫy xương, say nắng, thắt cổ, phải gió, người đi vân vân....

2. LỜI KHUYÊN CÁC BÀ MẸ Nói về cách tuyệt hảo nuôi con trẻ, mọi sự đề phòng để tránh các tật bệnh cho con trẻ và các cách chữa trị các tật bệnh ấy.

3. MỌI ĐIỀU KHUYÊN BẢO VỀ VIỆC THÚ Y Sản nghiệp người nhà quê là chỉ ông vào dân trâu bò, vì vậy trong cuốn sách ấy chúng tôi đành để một chương đại nói về sự sinh sản với giống vật mà trong nhà, và là giữ gìn cho các giống vật ấy khỏe mạnh luôn và cách chữa chạy loài vật trong nhà khi có tật bệnh.

4. CÁCH GIỮ NƯỚC UỐNG SẠCH TRONG SẠCH. Biết bao tật bệnh sinh ra là chỉ tại nước giếng đục bẩn, chứa chan những vi trùng ; vậy cần phải làm thế nào cho nước được trong sạch mới được ; trong chương ấy chỉ bảo mọi cách thực hành và không tốn tiền để giữ cho nước uống được trong sạch.

5. NHỮNG BỆNH HOÀNG KHÔNG NÊN KHINH THƯỜNG. Như bệnh thấp, bệnh đau bụng nên dạ đầy, đau gân, bệnh run. Mỗi bệnh ấy lại phải có mỗi nơi mỗi cách giản gị mà xưa nay thực hành đã công hiệu lắm.

6. BỆNH ĐAU DẠ DÀY. Nhiều người Nam mắc phải cái chứng đau dạ dầy. Cứ xem trong chương này thì sẽ thấy cách chữa thấy công hiệu.

7. CÁC BỆNH TẬT CỦA ĐÀN BÀ. Đàn bà thường có tật bệnh luôn, rất đau đớn ; nếu biết chữa cho hợp cách thì đỡ ngay.

8. CÁC BỆNH PHONG TÌNH. Rất nhiều và rất nguy hiểm cho người bệnh và cho cả con chúng nữa.

9. CÁC CHẤT ĐỘC. Một chương đài nói về cách chữa các chứng nọc độc và làm giải độc vân vân.... Lại có nói đã cả các phương thuốc tây cũng các lời chỉ bảo rất kỹ càng về những cần để rất có ích cho các người ở xa nơi thành thị nữa. Cuốn sách này, ai muốn xin cũng tặng không, không lấy tiền. Vậy ai muốn xin cuốn sách ấy thì nên viết thư về cho

HIỆU BÀO CHẾ CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert Hanoi

● *Trong thư phải đính một cái tem 5 au cước để gửi. Mà nên viết thư về xin ngay từ bây giờ, kẻo hết.*

Việc Nam-kỳ

SAIGON

Vụ buôn bán ở Sa'gon. — Ở Saigon hiện hay giờ vẽ những đồ tạp-hóa như hộp quẹt, thuốc lá, than, sắt, vân vân, thì tự do khách trả muốn lên giá bao nhiêu cũng đặng, nếu đồng bào ta không dùng thì mua ở đâu mà dùng ? Vậy, cho nên khách trả họ cứ mở cái thả-đoạn ấy ra mãi. Còn như thịt heo, trong tết thì tám cắc một kilo, bây giờ một kilo một đồng, mà đồng-bào ta cũng phải mua, nếu không mua thịt heo cần khách trả thì mua đâu ?

Lỡ tay đánh chết vợ. — Nguyễn-thị-Nam 32 tuổi, còn Nguyễn-văn-Hợi thì chỉ có 19 tuổi. Hai bên lớn nhỏ khác nhau như vậy, song vẫn ăn ở với nhau đã mấy năm rày.

Hai vợ chồng có mướn phố ở đường Clémence Lejrard de la Liraye. Chồng thì làm bồi, song mấy lâu rày kiếm chưa ra chỗ mãn.

Bữa thứ năm 2 février vừa rồi, khi hôm ba giờ chiều, trong nhà có xảy ra chuyện hai vợ chồng rầy rà nhau.

Trước còn rầy rà thưở bởi nhau, sau lại Nguyễn-văn-Hợi nổi giận, đánh Nguyễn-thị-Nam. Đánh trăng chỗ phạm làm sao không biết, một lát thì thị-Nam tắt hơi.

Bấy giờ Hợi ta hết hồn, lẻn đi tới hốt có quận thứ ba kể thực tình đầu đuôi và xin bề tay chịu tội.

Hiện nay quan bồi-thẩm đương tra xét.

Bịnh mới sanh ra ở xứ Nam kỳ. — Thường năm qua tháng nàng nực thiên-hạ chết vì bịnh dịch-hạch, dịu mùa, thiên thời nhiều lắm, ấy là thứ bịnh trong cõi Đông-Pháp nầy mỗi năm đều có, cũng có nhờ quan trên lo sửa sắp hoặc ngừa trước cho nhơn dân, mới chừng vài năm nay lại có một thứ bịnh, cũng chết một cách lạ kỳ, là bịnh Té-hại chết rất nhiều như các bịnh chuyền nhiễm kia vậy. Nhưng không có thuốc gì cứu khỏi, thật là thứ bịnh quái lạ mới sanh. Có nhiều người đến rằng : tử khi các nhà máy xay lúa gạo dùng thứ « dầu chạy máy » thứ gì đó.... đến giờ gạo trắng bị dầu ấy dính vào đem về nấu ăn mang bịnh « Tê-hại » mà lúng tai nghe ai ai cũng nói vậy, hoặc nói có nhiều quan lương-y cũng có nói vậy.

Thế thì dầu ấy sanh bịnh mới đó ai dùng ?

Cái xin quan Thống-đốc Nam-kỳ hãy để ý việc nầy, phải quan thầy khám nghiệm lại thử coi, nếu quả tại đầu chạy máy sanh bịnh ấy ra, các lịnh thì mau rao trong các báo và ba cấm mấy chà nhà may không cho dùng thứ dầu độc địa phi thường ấy để cứu dân khỏi bị chết cách thảm thiết.

BẮC-LIÊU

Tên ăn lương tâm. — Tên Long-Xêm 18 tuổi, quê quán tại làng Vĩnh-trạch (Bạc-liêu) theo anh là L. N. (anh con nhà bác) coi giữ sở ruộng Bảo-sho anh. Long Xêm ở đó một mình coi sóc công việc được nên năm.

Chú L. N. nguyên có đem vợ mới có thiếu nữ, để lại sở ruộng đó, đặng khi đến thăm ruộng mà trở chuyến cho vui. Hôm gần tết L. N. đi phát tiền cho mấy bạn điền ở ruộng, để có ta ở nhà. Đêm lại, Xêm thấy cô ta rất ngã mệt mình nên Xêm mới toan rình bắt làm chứng lấy, không để việc chưa thành mà trái đi sang.

Sáng mai, Xêm hồi hận lại, nghĩ sao không biết, Xêm lấy giấy viết một phong thư gửi cho chú mợ và xin lỗi với anh mình, rồi giao cho người cầm thư đi.

Người nhà chưa kịp cầm thư đi, Xêm đã lấy bữa bửa đầu mình mà cầu tự tử. Người nhà thấy vậy hoảng hồn chạy xuống lấy tức đưa đến nhà thương Bạc-liêu chưa rõ tánh mạng ra thế nào, nhưng xét ra một người như Xêm biết ăn-năn cũng là tốt vậy.

RACH-GIÁ

Hỉ-lân. — Bản quán được tin mừng rằng ngày 12 tháng giêng ta vừa rồi ông Bùi-quang-Trữ là điền-chủ ở Rạch giá đã làm lễ thành-hôn cho hai lịnh ái là cô Bùi-thị-Ngự đẹp duyên với M. Lê-Chức là lịnh-lang quan số Kiểm sai Lê-Hoàn tại Bảo-lý và cô Bùi-thị-Hạnh đẹp duyên với M. Trần-bá-Hằng lịnh lang ông Trần-bá-Cung Hồng-lô-tự-khanh ở Huế.

Bản quán có lời mừng ông Bùi cùng các lân lang và tân giai nhân.

TÂY NINH

Nạn xe hơi ghê gớm. — *2 người bỏ mạng 10 người bị bịnh.* — Theo lệ thường người hên thích hễ đầu năm xuân tha thì hay đi cúng lễ để cầu phước nhưng là ngày 15 tháng giêng Annam tục kêu là ngày lễ thượng nguyên thì "hiền hạ đi lễ cúng lại càng đông lắm, mà ở trong Nam ta đây thì có 2 nơi là nơi « chùa bà » ở Tây-ninh và « dinh cô » Barie thì thiên hạ sắng hai nhứt. Bởi thế hôm rằy các xe hơi đưa đó khá quá.

Ngày 4 Février mới rồi tức là ngày 12 tháng giêng Annam có 12 người khách trả, nam có nữ có, rủ nhau lại nhà cô Nguyễn-thị-Châu ở đường De fosse số 11 ở Cholon là chỗ xe đưa đón, mướn một cái xe mới tinh hiệu xe số 5389 và mới quá giá cả xong rồi 12 người đồng lên xe ngồi đường Tây-ninh thẳng tới, xe chạy sớm lắm lúc mới phát chạy thì bình an vô sự, ai nấy đều hớn hở vui mừng trong bụng lắm đến khuất vài trời phật nầm ngày đang bình an vô sự, và phát thì hãng 10 năm ngoái.

Nào ngờ đâu cái phước chưa được mà bằng đến cái vạ đem đến thình lình là khi xe chạy đến Trảng-Bàng lối đường tắt ra đường lên Tây-ninh vì sớp-phơ cho xe chạy quá mau nên lúc quan lính quyền đề xe đâm đầu vô cột giây thép mặt cái quá mạnh, làm cho cột đổ phải đổ, xe đâm vô cột đến mạnh qua trốn nên bộ hành trên xe kể thì vững ra người đường người đập đầu vô xe kể nọ đè lên mình kẻ kia, người kia đập đầu vô mặt người nọ, tế trui tế nhất, trong số 12 người bộ hành trên xe bị chết mất hai người còn bao nhiêu thì bị bịnh rão, lúc xe bị đụng mấy vào hồi 5 giờ 30 phút.

Theo như lại sống chăng nói thì tên sớp-phơ cầm tay bánh lái không phải là sớp phơ có bằng cấp, chỉ là một anh sớp-phơ phụ đó, nếu quả vậy thì vụ này chủ xe cũng khó chịu mà chớ (có ăn thì có trả).

Nghĩ mà thương thay cho hai người vô phước này biết bao.

CAN-THO

Quan thống - đốc Nam - kỳ đối với đồng bào Nam-việt trong lúc lũ nguyên đan đã qua. — Nhân dịp lũ nguyên đan rồi đây, quan tổng đốc Nam-kỳ có đánh giấy thép cậy các quan chủ tỉnh lớ lại rằng người xin cần chúc cho các viên quan cùng các ấy các sở, các vị hương chức và hết thảy cả thân dân Nam-việt đều đặng mọi sự lành, được an cư lạc nghiệp cùng làm ăn cho mau tấn phát.

Nghe đâu các quan chủ tỉnh cũng có thay mặt cho các viên quan chức sở và nhơn dân trong tỉnh mình, đánh giấy thép trả lời, trước tạ ơn quan Thống-đốc Nam-kỳ có lòng sẵn sóc đến sơn thủy Annam, sau có tỏ lòng trung hậu của nhân dân đối cùng nhà nước Langsa nữa.

Lơ lính đề con chết trôi. — Vợ chồng tên X... cùng hai đứa con sắp dưa nhau đem đến chợ Phong điền đậu bán. Bữa xảy ra việc rắi rả nầy đây, người đàn người mẹ biểu đứa con gái 9 tuổi bồng đứa em trai 3 tuổi lên bờ chơi.

Đứa nhỏ bồng em nó, bước qua xuống đặng chuyền vô bờ, rải chiếc xuống lật vô nước, chìm liền, nên hai đứa nhỏ phải trôi theo giòng nước. La lên, thiên hạ ấp xuống mà một hồi lâu vớt được con gái, còn đứa em thì trôi mất biệt, qua ngày sau thiên hạ mới gặp thây đứa nhỏ nổi lên, gần cam trường tiền, thuộc về làng Mỹ-khánh (Cần-thơ). Nghe đâu cha mẹ đứa nhỏ vô phước kia con vô tội lo lắm, hại mang con, nên bị tổng giam để chờ ăn hết. Ôi ! nếu quả vậy thì thật rất ro cho vợ chồng ấy lắm đó ; vì tại việc rủi ro xảy đến chớ ai mà muốn giết con sao hả ?!

Bỏ mạng vì tế sông. — Có một chú kia vì nghèo nên phải chuyên nghề làm ống hát mà bán cho người ta đặng kiếm tiền chi độ hồ khẩu. Hằng ngày hầm hát với vợ con ở dưới ghe đậu dựa bờ kinh nhà thương, đã nghèo mà lại mang bịnh hát và bịnh ho. Thiệt cũng tại nghiệp cho người. Bữa 2/1/28, chừng chiều 6 giờ, chú đó sắp huyết ra đầm đề, nên chú phải bò ra kêu ghe mà nhỏ dưới sông. Bị nhỏ mà cái đầm xuống sông quá nên trật chân, nhào xuống sông.

Có mặt người ở dưới ghe đậu kh đó nghe một cái, đồng bên chạy lại nhảy xuống sông mò vớt lên đề trên cầu. Vợ con người bạc mạng đó hay đặng chạy lại ôm khóc rất thảm thiết. Thiên hạ bu lại coi biểu kêu xe kéo chở về nhà thương coi còn họa may cứu sống không. Hồi đó cũng còn ho hấp chút đỉnh, song kéo tới nhà thương thì hồn đã qui thiên vì để dưới sông ngộp hơi và bởi yếu quá nên phải chết. Quan thầy thuốc mới biểu đem để trong nhà mồ đặng sáng chiều, chớ vì con nghèo quá nên không thể nào lĩnh xác đặng đem về chôn cất được.

Thiệt tội nghiệp thay cho người vô phước !!!

Chủ nghĩa cộng sản đối với cái thế giới bây giờ như thế nào ?

Tôi đã từng đề ý xem xét cái xu-hướng của đồng bào ta về phần những người có cái óc mới tài phẩm nhiều khi mơ tưởng cái chủ nghĩa cộng sản ấy, hễ mỗi khi nhân dịp mọi đàm, có bàn đến cái tính thế xã hội ta và cách nên làm như thế nào, thì y như là *người này nói nên cộng sản, người kia nói nên cộng sản.* Có khi cái sự tại làm sao mà nên thì ai cũng chỉ nói *người ta cộng sản thì mình cũng cộng sản*, lại hỏi *thế nào là cộng sản* thì chỉ đáp rằng làm cho *giàu nghèo đều nhau*, và hỏi *cộng sản thì được ích lợi gì*, thì chỉ đáp rằng *cái sinh hoạt về vật chất ai cũng như ai không còn có cái tệ giàu lấn nghèo mạnh lấn yếu.* Ấy phần nhiều chỉ hiểu được sơ ba sơ vấn tắt như thế mà bàn cộng sản, thích cộng sản, muốn được thực hành chủ nghĩa cộng sản vậy.

Ôi, đối với một cái chủ nghĩa rất thâm thấy như chủ nghĩa cộng sản này, mà trong óc của mỗi người chỉ lượm lặt được như thế mà muốn đem thiệt thành, thì cái sống sượng thế giới của mạng chẳng bao ra dễ dàng lắm ư ?

Bài này không phải bàn về chủ nghĩa cộng-sản, chỉ nhân theo cái xu hướng của nhiều người vừa nói trên mà tôi đem quyết nói một câu rằng : Xã hội ta quyết không thể thiệt hành được chủ nghĩa cộng sản, và cái thế giới này cang không bao giờ thiệt hành được cái chủ nghĩa ấy mà mong, lẽng đặt kỉ khiến ngăn như mấy anh có chúng kém mất phần ăn mà nhằm mất công hiệu hoàn đâu. Trong óc tôi cũng sẵn tin rằng chủ nghĩa cộng thật là phác tính của nhân loại chớ không phải sẵn có hoàn hảo gì nhưng nói là không thể thiệt hành được là theo về cái tính thế mà nói vậy.

Thế giới bây giờ nói cho đúng ra bất cứ nước nào, hay bất cứ người giống nào cũng vì cái lẽ cần phải sanh tồn, cần phải bảo vệ lấy mình ta cái lẽ tất nhiên ở cái đời nầy cần phải tồn, mà nuôi nên cái sức quanh tranh cả vật chất và tinh thần. Ai ai cũng tin rằng ở cái đời nào cho cái đời nầy, không thể không đặng. Thế là một sở cái chủ nghĩa cộng sản khó thể thiệt hành. Sau nữa vì loài người đời bây giờ sống ở trong cái vòng văn minh vật chất qua thạnh lâm rồi, cái lòng muốn cần người ta không biết đến đâu là cùng cực, bây giờ bảo cần sở kẻ hơn kém thì ghen ghét nhau, phải làm cho quân binh thì không còn có cạnh tranh nữa. Nói thì vẫn hay, song có biết đâu khi thì hành ra sự thiệt rồi, nó lại xoay ra một cái hiểm trọng khác.

Vì lòng dục vọng của người ta ai cũng có cả. Nhưng cái phẩm cách và trí thức không thể nói được là ai cũng như ai, và cũng không thể làm cho ai cũng như ai được, phẩm cách có kẻ hay người dở, trí thức có kẻ khôn người ngu, nay không trọng trí thức và phẩm cách chỉ có cái lòng dục vọng mà bắt ép phải cho quân binh, thì kẻ ngu kẻ dở chưa chắc đã ấy làm thỏa nào, mà kẻ hay kẻ khôn sẽ phải buồn vì không tiến tới. Đến thế thì cuộc đời lại rất nguy. Vì kẻ ngu kẻ dở nếu thuận có dục vọng mà thôi, không còn có gì hơn chế ở, có muốn muốn trăm, có trăm lại muốn ngàn, làm cho không cạnh tranh nữa mà lại càng cạnh tranh to, còn kẻ khôn kẻ hay sẽ phải chịu cái cảnh sinh hoạt đăng cấp như kẻ ngu kẻ dở, tài tất rồi đến chán nản trễ tràng, kết cuộc rồi đến thoái hóa. Thế là hai cái chủ nghĩa cộng sản không thể thiệt được vậy.

« Còn luận bàn »

(*Còn nữa*)

CUỘC SỐ SỐ

CỦA HỘI NAM-KỲ BỔN-QUỐC ĐỨC-TRÍ THỂ-DỤC
(*Loterie de la S. A. M. I. P. I. C.*)

NHỮNG SỐ TRÚNG GIẢI KỲ SAU NÀY :

Một số nhất được : 60.000 piastres

Hai số, mỗi số được. . .	20.000 $ 00	Mười số, mỗi số được. . .	2.000 $ 00
Năm số, » . . .	10 000 , 00	30 số, » . . .	1.000 , 00
Mười số, » . . .	5.000 , 00	100 số, » . . .	500 , 00

Ngày mở số : 12 Juillet 1928
Giá bán, mỗi vé : 2 $ 00
Có Bán vé tại Bản-Quán
Các ngài ở xa gửi mua, xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé sẵn vô lại, tính như sau này :
Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé : 0 $ 20
Từ 1 vé đến 10 vé, tiền cước Recommandé : 0 , 35

KÍNH KHAI GIÁ

Hiệu tôi có bán đủ các thứ giấy viết tại bản Tây cũng là các thứ cuốn sổ đóng tại bản nước Tây. Xin các ngài biểu-khuyến chiếu-cố, tôi xin tính giá thiệt hạ hơn các hiệu khác.

Hiệu tôi có bán đủ các thứ sắt, sinsent làm nhà cửa cầu cống, cũng là các thứ giấy gai, bao gai, bao cói, vân vân.

Hiệu tôi lại có mua cả các thứ giấy cũ phần của các hiệu bán cũng là các thứ giấy quốc-trái của nhà nước, xin quen rằng giá hiệu tôi giá cả nào cũng cao hơn các hiệu khác.

Nay kính cáo,
ĐỨC-LONG
95, Phố Mã-Mây, Hanoi

Le PARFUM des HUMANITÉS
(Sở-Kỳ THANH-HOA)
Soạn-giả : E. VAYRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Văn chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . . 2 $ 00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển . . . . . 1 . 00
Ở các tỉnh, xin định thêm tiền cước gửi Recommandé : 0 $ 30 thì 2 $ 30 và 0 $ 30 thì 1 $ 00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

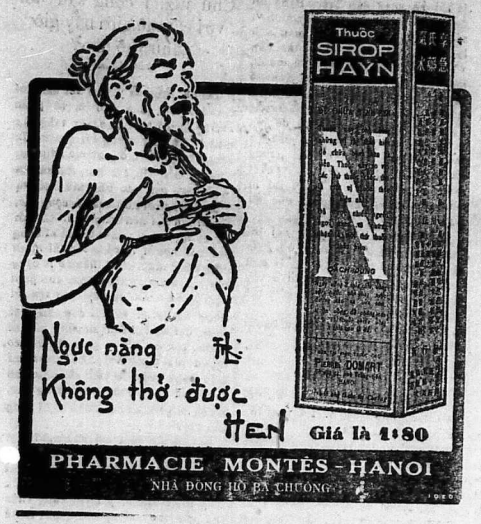

SÚNG BẮN HƠI «FRANCE»

Không có tiếng kêu
Không có khói
Không phiền-phức
Rẻ tiền

Ở Pháp chỉ có một xưởng chế ra

N° 1.000 D Súng bắn hơi, đạn 4 m/m 5 hay là 6 m/m 5, lòng bằng thép có mạ cho khỏi rỉ, có máy tự-nhiên đóng lại được, có máy lên xuống được, dài 1 m. 5, nặng 2 kilos : 160 fr. Đạn tổng 4 m/m 5, một ngàn 13 fr., đạn tổng 6 m/m5 một ngàn 24 fr., tên 4 m/m 5 một tá 3 fr. 50, tên 6 m/m 5, một tá 9 fr., lò-so để thay đổi 8 fr., dây cấp tên 4 fr. 50.

Gửi giấy mua cho : Manufacture d'Armes « SELEC'A », St-Etienne (Loire)

Súng này sản-bắn rất tốt, mua không phải giấy-phép.

CHỈ MỘT THỨ RƯỢU BỔ 33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai : **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

PHẢI BIẾT KÉN CHỌN

Một nhà ngự ngôn Pháp kể chuyện rằng : có một con lừa gặp lúc vừa đói, vừa khát, nhân thấy có một thùng nước và một sọt cỏ, nó không biết nên uống nước trước hay nên ăn cỏ trước, thành thử cứ lảng-tảng ngửa-ngoái mãi, hóa ra chết cả đôi lẫn khát.

Ở đời thật cũng có lắm chuyện tương-tự như thế, nhất là trong sự thuốc thang, thường thấy có biết bao nhiêu là thứ thuốc, mà chỉ vì người ta ngần-ngại không biết kén chọn đằng nào, thành ra lụy đến thân.

Hãy nói riêng về bệnh đau mắt, kể có hàng hà sa số nào là thuốc, thành thử nhiều khi người ta đang phải thứ thuốc chẳng những không công hiệu mà lại có hại thêm nữa.

Từ nay trở đi, các ngài chẳng phải ngần ngại gì nữa, hễ đau mắt cứ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà dùng, dù bệnh nặng đến đâu, dùng thuốc ấy cũng không nặng ra được.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUNE là thứ thuốc đã kê cứu kỹ, càng mới chế ra, đã thí-nghiệm chắc-chắn, thật là một thứ thuốc vô song để trị các bệnh đau mắt.

Giá thuốc lại rất rẻ, khiến cho ai nấy đều có thể mua được mà dùng.

Ai trong nhà có người chớm đau mắt, là phải dùng ngay thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị đi.

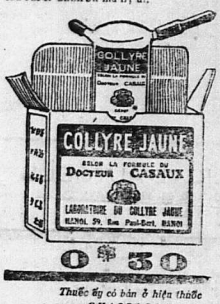

Thuốc ấy có bán ở hiệu thuốc CHASSAGNE 59, Rue Paul-Bert, Hanoi, và ở các hiệu thuốc tốt khắp

KHÔNG GÌ THÚ BẰNG

Ăn cơm xong rồi,
Uống một cốc nhỏ
RƯỢU
Rhum du Pilar

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3007

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, la thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31. Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

CHO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm vả dân bà ở cữ* . . . . . *Một litre :* **2$40**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghíp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm nặng 3 hay 4 muỗm.* . . . . . *Một chai :* **1,50**

GOUTTES HOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . *Một chai :* **0,40**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3006

INJECTION PEYRARD

Thuốc thực hiệu chế ra đã lâu rồi và hiệu nghiệm hơn các thứ
ĐỂ TRỊ BỆNH ĐÁU-
một bị hay là có bệnh lâu
Trong 223 người
A-Rập đang thuốc
thì lành bịnh hết 221 ng
(Y theo lời phán
lương ở Alger)
Bán cùng các nhà thu
có danh.

GÓ G
khổ
hơn
NGỨA

Ngứa ngày và hãm đa không nh
là khó chịu lại còn tỏ cho ta biết là
xấu và trong mình có nội bệnh nữa.

Ấy lúc đầu chỉ đâu có thể mà
sinh ra bệnh nặng. Ta nên biết mà c
ngay đi.

Ông M. ARMAND B. ở Chalon-sur-Sa
nói rằng :

« Đã được ít lâu, trong mình lúc n
ngày khó chịu quá, tôi mất cả ăn cả n
Tôi tự nghĩ rằng, đời người mang cái
ấy không gì khổ bằng. Tình cờ một
tôi mua được một lọ thuốc INOTY
thực là bệnh phúc cho tôi, trước kia tô
thử hết hàng trăm thứ thuốc được ID
cao mà không được một ích lợi gì. Khi
mới bôi INOTYOL một lần đã đỡ thấy
ngay, sau khỏi hẳn. Tôi thực phục là
được vì từ đó thấy ai đau cũng m
giúm »

Xem đó thì biết thuốc INOTYOL
thuốc công-hiệu dễ nhất, là thuốc tối-
để chữa các bệnh ngoài da như lở, ng
đỏ da, đầu đinh, mụn loét, sần-quá
vân vân.

Thuốc mỡ INOTYOL có bán ở
hiệu thuốc Bắc-kỳ

INOTYOL

Nhà Bán-đồ « TAM-TÀM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm bao giờ cũng có bán từ tám giờ sáng

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Agences d'annonces en Europe :
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe)

LE SURMENAGE DE L'ESTOMAC

Dans notre vie fiévreuse nous n'avons plus le temps de mâcher, ni d'insaliver nos aliments ; nous avalons les bouchées triples, à la hâte telles quelles, et il se trouve ainsi que par la suppression d'une première formalité, nous compromettons, dès le début, le travail de la digestion. L'estomac fonctionnant mal provoque des tiraillements, de la dilatation, des crampes, des renvois, des migraines. Pour supprimer ces douloureux malaises il faut mettre l'estomac au repos. Pour reposer l'estomac sans affaiblir l'organisme, il suffit de suivre pendant quelques semaines le régime du délicieux Phoscao, aliment réconfortant dont l'assimilation n'exige aucun effort puisqu'il est digéré par les estomacs les plus délicats et les plus délabrés.

PHOSCAO

Le plus exquis des déjeuners, le plus puissant des reconstituants, le plus parfait régulateur des fonctions digestives. Le Phoscao convient à tous les tempéraments, et son régime est conseillé par tous les Médecins aux bien-portants comme aux malades, aux convalescents, aux anémiés, aux nourrices et aux vieillards.

ENVOI GRATUIT D'UNE BOITE ÉCHANTILLON

A. DARDANNE & Fils, 12, Rue de la Tour-des-Dames, PARIS (IXe) 59

Tại GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Mỗi hộp : 7 fr. 00

Bịnh hư phong-tầu, Bịnh nhiệc gân, đau lắt-léo
Bịnh trái-kế, bịnh nhứt trong gân cốt đau mình mẩy

Muống trừ khử nước dái tang độc trong sạch
Muống trị lành bịnh nhiệc quến nhứt gân, lắt-léo
Muống trị hết bịnh hư phong-tầu, và hết đau mình,

thì duy có uống thuốc

URAZINE

làm ra liều miếng cùng là viêng hột tang ra bọt
Có bán cùng các nhà bán thuốc

Thuốc Urazine chế luyện tại hãng
USINES du RHONE
thì đủ biết cho chắc là thuốc hay tốt.

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN